

Jouni Asikainen ja Tommi Kettunen

Autoalan ammatillisten opettajien saatavuus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Insinööri (YAMK)

Ajoneuvotekniikan tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

27.05.2022

Tiivistelmä

Tekijät: Jouni Asikainen, Tommi Kettunen
Otsikko: Autoalan ammatillisten opettajien saatavuus
Sivumäärä: 52 sivua + 5 liitettä
Aika: 27.05.2022

Tutkinto: Insinööri (YAMK)
Tutkinto-ohjelma: Ajoneuvotekniikka
Ammatillinen pääaine:
Ohjaajat: Lehtori Tea Savola

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää määrällisen ja laadullisen tutkimuksen keinoin autoalan ammatillisen perustutkintokoulutuksen opettajien saatavuutta, siihen vaikuttavia tekijöitä sekä keinoja, joilla opettajien rekrytointia voitaisiin helpottaa.

Tutkimus toteutettiin kirjallisuustutkimuksen, lomakekyselyn ja teemahaastattelun avulla.

Kirjallisuuskatsauksessa tarkastellaan autoistumisen myötä Suomeen syntyneitä autokorjaajien ammattikuntaa ja sen koulutustarvetta. Työssä kuvataan myös ammatillisen koulutuksen reformin tuomat muutokset ammatillisen opettajan työssä sekä autoalan ammatilliseen koulutukseen liittyvät lait ja asetukset.

Kyselyn kohderyhmä oli koko autoalan perustutkintokoulutusta järjestävien oppilaitosten opetushenkilöstö. Sähköisesti toteutetulla kyselytutkimuksella selvitettiin mm. kohderyhmän koulutus, osaamisalat, työkokemus, opettajaopinnot sekä opettajana toimimisen aikana suoritettavat lisäopinnot. Kyselyyn vastasi 176 henkilöä eli lähes kolmannes koko kohderyhmästä. Kyselyyn vastanneista 45 oli mukana rekrytoinneissa. Heistä lähes kaikkien mielestä oli tarvetta helpottaa ammatillisen opettajan uran alkua. Opettajana toimimisen aikana 131 vastaajaa (74,4 %) oli suorittanut ammatilliseksi opettajaksi pätevöittävät opinnot.

Opetushenkilöstölle suunnatun kyselyn jälkeen opettajasaatavuuden ongelmaa selvitettiin haastattelemalla neljää keväällä 2022 avoimien opettajapaikkojen rekrytoijaa. Kelpoisia hakijoita ei näiden oppilaitosten avoimiin paikkoihin ollut montakaan. Vastauksissa oli alueellista vaihtelua, ja pääkaupunkiseudulla tilanne oli muuta maata parempi.

Työn tuloksena saatiin selville useita autoalan opettajien saatavuuteen vaikuttaneita tekijöitä. Saatavuusongelma oli osin alueellinen, ja perustutkinnon osaamisalojen välillä oli eroa. Usein hakijoilta puuttuivat ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot. Erityisen haastavaa oli saada kelpoisia opettajia autokorinkorjauksen ja -maalauksen osaamisaloille.

Avainsanat: ammatillinen opettaja, kelpoisuusvaatimukset, ammatillinen oppilaitos

Abstract

Author: Jouni Asikainen, Tommi Kettunen
Title: Availability of vocational teachers in the automotive field
Number of Pages: 52 pages + 5 appendices
Date: 27.05.2022

Degree: Master of Engineering
Degree Programme: Master's Degree Programme in Automotive Engineering
Professional Major:
Supervisors: Tea Savola, Lecturer

The purpose of this thesis was to analyze the basic examination education in the automotive field focusing on the availability of vocational education teachers, by investigating what kind of impact the recent changes in vocational education have had on the education as well as by finding out ways to improve the current situation. The thesis was carried out as a quantitative and qualitative study using a literature review, a survey with a questionnaire and a theme interview.

The literature review examines the growing need for automotive mechanics and their education because of motorization in Finland. Also, the changes required in the job description of basic automotive examination teachers caused by the reform of vocational education are described as well as laws and regulations concerning the vocational education in the automotive field are discussed.

The target group of survey with a questionnaire included the whole educational staff in every vocational education institution that teach the basic examination in the automotive field. The survey with the questionnaire was implemented in an electronic format, and it was used to find out the educational background of the target group, competence areas, work experience, pedagogical studies, and further education during working as a vocational teacher. 176 persons in total responded to the survey. Which is almost one third of the target group. 45 of all the respondents had taken part in the recruitment process. Nearly all of them thought that there was a need to help vocational teachers in the beginning of their careers. While working as a teacher, 131 respondents (74.4 %) had completed their studies to obtain the qualification of a vocational teacher.

After the survey four persons who had worked as recruiters for the vacant positions were interviewed during spring 2022 and they were asked about the problem in availability of vocational education teachers. There were only a few applicants who met the requirements for the vacant positions. There seemed to be regional differences in the answers, and the situation in the Helsinki metropolitan area seemed to be better than in the other regions in Finland.

As a result of the thesis reasons that affect the availability of vocational teachers were found. The availability problem seemed to be partly regional, and there were differences in the basic examination competence areas between different educational institutions. Finding competent teachers to teach car body repairing and painting seemed to be especially challenging on the basis of the survey.

Keywords: vocational teacher, eligibility requirements, vocational school

Sisällys

Lyhenteet

1	Johdanto	1
1.1	Työn tausta	1
1.2	Työn toteutus ja rakenne	2
2	Suomen autoalan koulutus ja sen toteuttajat	4
2.1	Autoilun ja autoalan opetuksen kehittyminen Suomessa	4
2.2	Autotekniikan kehitys	6
2.3	Ammatillinen koulutus	8
2.4	Autoalan perustutkintokoulutuksen järjestämisluvat	9
2.5	Autoalan perustutkintoa järjestävät oppilaitokset	9
2.6	Ammatillisen koulutuksen reformi	11
2.7	Rahoituksen vaikutus ammatilliseen koulutukseen	13
2.8	Ammatillisen opettajan profiili	15
2.8.1	Ammatillisten opettajien kelpoisuus- ja ammattitaitovaatimukset	15
2.8.2	Insinööri AMK vs. erikoisammattitutkinto	16
2.9	Opettajankoulutuksen pääsyvaatimukset	17
3	Tutkimuksen toteutus	17
3.1	Tutkimukselliset valinnat	17
3.2	Kohderyhmän valikoituminen	19
3.3	Kysely opetustoimen henkilöstölle	19
3.3.1	Kyselylomake	20
3.3.2	Kyselyn käytännön toteutus	22
3.3.3	Kyselyn luotettavuus	23
3.4	Haastattelut	25
3.4.1	Haastattelumenetelmä ja -kysymykset	26
3.4.2	Haastattelun toteutus	27
4	Tutkimustulokset ja niiden analysointi	28
4.1	Kyselyn tulokset	28
4.1.1	Vastausaktiivisuus	28
4.1.2	Opettajien määrä eri oppilaitoksissa	29

4.1.3	Vastaajien edustama oppilaitos	30
4.1.4	Opetushenkilöstön koulutustausta	31
4.1.5	Työkokemus autoalalta ja opetustoimesta	33
4.1.6	Opettajien osaamisala	35
4.1.7	Autoalan ohjaajien määrä oppilaitoksissa	36
4.1.8	Työsuhteet oppilaitoksissa	38
4.1.9	Pätevöittävät opinnot	39
4.1.10	Opettajien rekrytointitarve oppilaitoksissa	39
4.1.11	Tarve rekrytoida opetushenkilöstöä tulevaisuudessa	41
4.1.12	Kelpoisuusvaatimusten nykyaikaistaminen	42
4.1.13	Oppilaitosten kokemat haasteet rekrytoinneissa	43
4.1.14	Vastaajien kehitysehdotuksia	44
4.2	Haastatteluvastaukset	45
5	Yhteenveto ja päätelmät	47
	Lähteet	50
	Liitteet	
	Liite 1: Tilastoja autoalan aloituspaikoista, hakija- ja opettajamäärästä sekä opetuksen järjestäjistä	
	Liite 2: Kelpoisuusasetuksen 986/1998 muutokset	
	Liite 3: Opettajien urapolkukysely	
	Liite 4: Puhelinhaastattelun kysymykset rekrytoinneista vastaaville	
	Liite 5: Työpaikkailmoituksia	

Lyhenteet

AEL Ammattienedistämislaitos

EAT Erikoisammattitutkinto.

OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö

OPH Opetushallitus

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan autoalan perustutkintokoulutusta järjestävien oppilaitosten opetushenkilöstön saatavuutta ja ammatillisessa opettajan työssä tapahtuneita muutoksia. Ammatillisen opettajan kelpoisuudesta on säädetty asetuksella 986/1998 [1]. Työssä selvitetään oletettua autoalan ja varsinkin pätevyysvaatimukset täyttävien opettajien saatavuuden vaikeutta. Lisäksi pyrittiin arvioimaan, ovatko nykyiset autoalan opettajien pätevyysvaatimukset enää ajanmukaiset.

Työn tutkimuskysymykset ovat seuraavat: 1. Onko autoalan ammatillisista opettajista pulaa? 2. Kelpoisuusasetuksia on muutettu, mutta ovatko muutokset vaikuttaneet opettajauran alkuun? 3. Soveltuvatko kelpoisuusasetuksen vaatimukset tämän päivän ammatilliseen peruskoulutukseen?

Työssä tarkastellaan myös ammatillisen opettajan kelpoisuus- ja ammattitaitovaatimuksia, sillä mm. ammatillisen koulutuksen reformi on tuonut uusia tehtäviä perinteisen substanssiosaamisen rinnalle.

1.1 Työn tausta

Yhtä kauan kuin Suomessa liikkumiseen on käytetty autoa, on täällä tarvittu ja koulutettu niiden huoltoon ja korjaamiseen erikoistunutta henkilöstöä. Ensimmäinen auto tuotiin Suomeen 1900-luvun vaihteessa ja Poikain valmistava ammattikoulu perustettiin Helsinkiin jo vuonna 1899 [2, s. 25; 3, s. 21; 4, s. 61].

Autoala tarvitsee jatkuvasti uutta ja osaavaa henkilöstöä. Tätä tarvetta varten on luotu koko maan kattava ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkosto, joka on kasvanut ja kehittynyt autoistumisen myötä. Tällä hetkellä autoalalle hakee noin 2500 uutta opiskelijaa vuosittain. Tässä luvussa ovat mukana myös jatkuvan haun hakijat, joita ei ole mukana yhteishaun hakijamäärissä (liite 1). Tuon

aloituspaikkamäärän on uskottu riittävän korvamaan alalta poistuvan työväestön.

Tällä hetkellä autoalan ammatillisina opettajina toimivista on muodollisesti kelpoisia lähes 90 % (liite 1). Kelpoisten opettajien määrän kasvusta huolimatta tällä hetkellä on ongelmana se, että uusia opettajia rekrytoitaessa ei hakijoiden joukossa ole kelpoisia hakijoita lainkaan tai heitä on hyvin vähän.

Idea tähän opinnäytetyöhön syntyi, kun työpaikassamme Koulutuskuntayhtymä Tavastiassa oli avoinna kolmena peräkkäisenä vuotena autoalan ammatillisten aineiden opettajan virka. Tuota paikkaa haki vain muutama hakija, ja heidän joukossaan oli ainoastaan 1–2 ammatillisen opettajan kelpoisuusehdot täyttävää hakijaa. Opinnäytetyön aihe syntyykin usein käytännön kokemuksista ja/tai asiantuntijoilta saatujen vihjeiden perusteella [5, s. 13].

Opetusministeriö asetti vuonna 2009 työryhmän tutkimaan ammatillisten opettajien opintojen kelpoisuusvaatimuksia. Loppuraportissa todettiin kelpoisuusvaatimukset ongelmallisiksi koulutusvaatimusten osalta nimenomaan tekniikan ja liikenteen alalla. Raportissa esitettiin kelpoisuusasetukseen muutosta. Asetusmuutoksessa, joka tuli voimaan 1.8.2011, tehtiinkin muutoksia koulutusvaatimukseen (liite 2). Tekniikan ja liikenteen alan perustutkinnoissa hyväksytään päteväksi tutkinnoksi myös opetettavan alan erikoisammattitutkinto. Lisäksi suorittamalla ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot kolmen vuoden kuluessa opettajaksi siirtymisen jälkeen mahdollistetaan opetushenkilöstön rekrytoinnit suoraan työelämästä siirtyville ammatillisesti päteville henkilöille. [6, s. 18].

1.2 Työn toteutus ja rakenne

Tässä opinnäytetyössä on yhdistetty määrällistä ja laadullista tutkimusta hyödyntäen kirjallisuustutkimusta, lomakekyselyä ja teemahaastatteluja. Niitä käytetään on selvitetty autoalan perustutkintokoulutuksen kelpoisten opettajien

saatavuutta ja ammatillisessa koulutuksessa tapahtuneiden muutosten vaikutusta siihen.

Ammatilliseen koulutukseen ja ammatillisen opettajan työnkuvaa ja autoalan opetuksen kehittymistä selvitettiin kirjallisuustutkimuksella, jossa tutustuttiin aiempaan aiheeseen liittyvään tutkimukseen ja selvitettiin opetuksen järjestämisen muutoksia lähivuosien ajalta. Kirjallisuustutkimuksen kautta perehdyttiin myös Autoalan koulutusta järjestävien oppilaitosten verkoston syntyyn sen alkua ajoista nykyyhetkeen. Ammatillisia opettajia koskevia tutkimuksia on suhteellisen vähän, eikä aiheesta löydy kovin uutta tutkimusta.

Työhön liittyvä kysely kohdistettiin autoalan perustutkintoa järjestävien oppilaitosten opetushenkilöille. Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli selvittää heidän koulutuksensa, opetettavan alan työkokemuksensa ja opettajaopintonsa sekä selvittää heidän suorittamansa lisäopinnot opettajana toimimisen aikana. Tauskaysymysten avulla selvitettiin mm. vastaajien työkokemus ja ikä sekä heidän opettamansa autoalan perustutkinnon osaamisala tai -alat. Rekrytointiprosessiin osallistuminen saattaa kuulua myös ammatillisen opettajan toimenkuvaan. Rekrytointeihin liittyvät kysymykset esitettiin vain rekrytointeihin osallistuneille.

Työhön sisältyy myös opettajia rekrytoineiden oppilaitosten edustajien haastattelututkimus. Helmikuussa 2022 lähetetyn kyselyn tuloksena saatiin varmistettua käytännössä havaittu autoalan rekrytointiongelma. Tulokseen haluttiin kuitenkin vahvistus ja niinpä keväällä 2022 haastateltiin avoimien opettajan virkojen rekrytointeihin osallistuneita. Haastatteluissa etsittiin myös ratkaisuja opettajapulaan.

2 Suomen autoalan koulutus ja sen toteuttajat

Tämän opinnäytetyön kyselytutkimus rajattiin koskemaan vain autoalan perustutkintoa kouluttavia oppilaitoksia ja ammatillista opetusta antavaa opetushenkilöstöä. Rajausta oli tarpeellinen, sillä autoalan koulutusta järjestetään usealla tasolla. Tässä luvussa kuvataan autoalan opetuksen vaiheita ja syntyä Suomessa. Lyhyesti tarkastellaan myös opettajien uusia osaamistarpeita, jotka ovat syntyneet autojen sähköistymisen myötä.

2.1 Autoilun ja autoalan opetuksen kehittyminen Suomessa

U. E. Moisala kertoo kirjassaan *Auto Suomessa moottoriajoneuvojen tulosta Suomeen seuraavaa*: Moottoripyörät ja -polkupyörät olivat ensimmäisiä moottorikäyttöisiä ajoneuvoja Suomessa; niitä liikkui täällä jo vuonna 1880. Kaksipyöräisten ajoneuvojen saapumisen ensimmäisinä selittää osaltaan Suomen heikkokuntoinen tiestö, joka oli alun perin rakennettu hevosajoneuvojen käyttöön. [3, s. 19–20.] Ensimmäiset autot liikkivat maassamme jo 1880–1890-lukujen taitteessa. Tästä kului kuitenkin vielä kymmenisen vuotta ensimmäiseen suomalaisen omistamaan autoon. Tämä auto on ollut ilmeisimmin liikemies Victor Forseliukselle Turussa tullattu Benz Velo Comfortable, joka saapui maahan Lyypekistä Per Brahe -höyrylaivalla 2. toukokuuta 1900. [2, s. 25; 3, s. 21–22.] Hyvin pian tämän jälkeen 1900-luvun alussa Suomeen tuotiin myös tavarankuljetukseen tarkoitettuja ajoneuvoja.

Siirtyminen hevoskäyttöisistä moottoroituihin ajoneuvoihin oli merkittävä muutos Suomen teillä tapahtuvassa liikennöinnissä. Tämä muutos aiheutti tarpeen uuden ammattiryhmän perustamiseen. Tuo ammattiryhmä oli moottorikäyttöisten ajoneuvojen korjaajat. Alussa korjauksia tekivät autojen omistajat itse, sitten myös itseoppineet kyläsepät. Vuosisadan vaihteen autojen rakenne muistutti moottoroitua hevoskärryä. Hyvin varhaisessa vaiheessa myös autojen maahan tuontiin perustettiin useita eri yrityksiä, jotka korjasivat ja huolsivat autoja. [2, s. 31–41.]

Ensimmäinen ammattikoulu perustettiin vuonna 1899 Helsinkiin. Ammattikoulut yleistyivät oikeastaan vasta vuoden 1920 asetuksen myötä, ja samalla vakiintui ammattikoulu käsitteenä. Niitä perustettiin usealle paikkakunnalle. [2, s. 7 ja 19.] Toisaalta jo ennen sitä autojen maahantuoja perustivat omia huoltokoulujaan, joissa alalla toimivalle työväestölle opetettiin autoihin liittyvää tekniikkaa. Säätiön omistama Ammattienedistämislaitos alkoi järjestämään autoihin liittyvää kurssimuotoista koulutusta jo vuonna 1925 [7, s. 31]. Suomen vapaussodan ja itsenäistymisen jälkeen myös armeija alkoi kouluttamaan omaa henkilöstöään ajoneuvojen huoltoon ja korjaukseen. Panu Nykänen toteaa kirjassaan, Kun tietokoneet ottivat ohjat Suomen armeijan olleen 1920-luvulle saakka ainoa organisoitua autoalan koulutusta järjestävä organisaatio. [8, s. 31.] Nykänen mainitsee myös koko Suomen teknisen opetuksen, eli myös autoalan opetuksen, sen kaikilla tasoilla kärsineen jatkuvasta resurssi- ja opettajapulasta aivan sen alkua ajoista lähtien [8, s. 20–21].

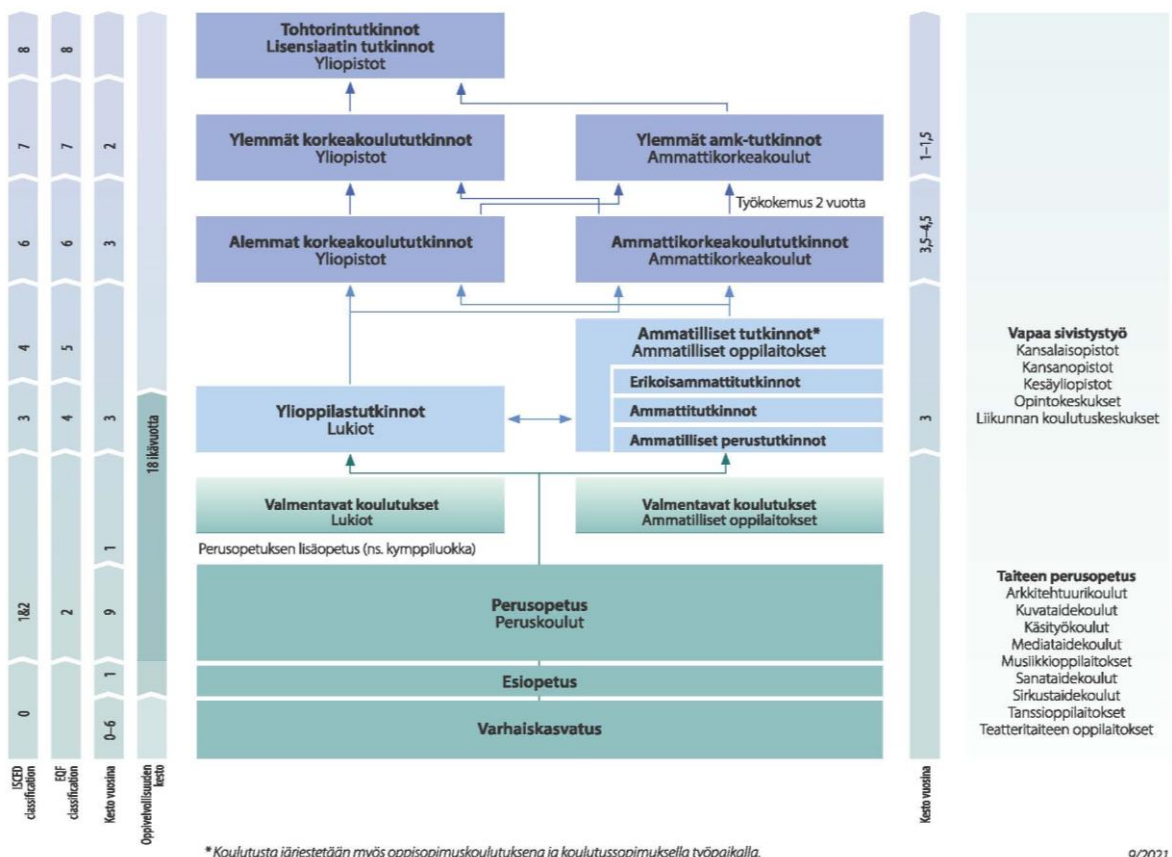
Tämä auton Suomeen saapumisen historian ja alan koulutustoiminnan käynnistymisen vaiheiden tunteminen on tärkeää, koska sama autoalan kouluttajien kolmijako on olemassa edelleen tänä päivänä. Ensiksikin ammattikoulut tuottavat alan perusteet osaavaa henkilöstöä autoalan eri tehtäviin, toiseksi autoalan yritykset sekä puolustusvoimat jatkokouluttavat heitä, ja kolmanneksi korkeakoulut tuottavat alan ylimmän koulutuksen.

Kaikista autoalan ammateista on mahdollista siirtyä opetustehtäviin eri koulutusasteille. Siten autoalan eri toimijat kouluttavat myös autoalan tulevaa opetushenkilöstöä kukin tahollaan. Ne myös tarvitsevat ja tulevat tarvitsemaan motivoitunutta ja osaavaa opetushenkilöstöä.

Kuvassa 1 on kuvattu Suomen koulutusjärjestelmän eri väylät varhaiskasvatuksesta tohtorintutkintoon. Sinisellä värillä on merkitty toisen asteen koulutukset, jonne haetaan perusopetuksen suorittamisen jälkeen. Amatilliset tutkinnot kuuluvat toisen asteen koulutukseen. Jatko-opintokelpoisuus ammattikorkeakouluun ja yliopistoihin tulee suoritettua toisen asteen tutkinnosta.

Korkeakouluista valmistuneiden insinöörien on mahdollista siirtyä myös opetus- tehtäviin eri koulutusasteille. Kelpoisuusvaatimukset edellyttävät soveltuvaa korkeakoulututkintoa, mutta erikoisammattitutkinnot hyväksytään ammatillisten opettajien kelpoisuudeksi, jos korkeakoulujen tutkintojärjestelmässä ei ole soveltuvaa tutkintoa. Palkkataulukossa korkeammin koulutetut saavat suurempaa palkkaa.

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä [9].

2.2 Autotekniikan kehitys

Panu Nykänen kuvaa auton syntyä seuraavasti: Auto on teknologinen kompleksiksi, joka luotiin 1890-luvulla. Autoistumisen myötä muuttui lopullisesti

länsimaisten yhteiskuntien tapa liikkua ja kuljettaa tavaroita. Auton nykyaikainen muoto kehittyi noin kahdenkymmenen vuoden ajanjaksona, joka päättyi ensimmäiseen maailmansotaan. Vuonna 1914 auto oli jo peruseränsänsä nykyisen kaltainen. Sota-ajat muovasivat autosta nopeasti teknisen, taloudellisen ja luotettavan työkalun. [7, s. 29.]

On selvää, ettei nykyajan autolla ole enää juurikaan yhteistä alkuaikojen autojen kanssa. Kyse on lähinnä sen perusrakenteesta ja käyttötarkoituksesta. Voimälähteenä oli jo autojen ensimmäisissä versioissa sekä otto- että sähkömoottoreita. Lähes sadan vuoden ajan käytettiin vain polttomoottorilla varustettua voimalinjaa, ja aivan viime vuosien aikana sähköiset voimalinjat ovat tehneet paaluun autoihin.

Tähän on monia syitä, mutta yksi merkittävimmistä on varmasti liikenteen päästöille asetetut ilmastotavoitteet. Euroopan unioni on asettanut ilmastolain kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Sen yhtenä tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä päästöistä on leikattu 55 % vuoden 1990 päästötasoon verrattuna. [10] Tavoite on kova, eikä sitä ole mahdollista saavuttaa ilman henkilöautojen käyttövoiman muutosta sähköiseksi. Suomen autokanta uudistuukin käyttövoimansa osalta ennen näkemätöntä vauhtia. Tilastokeskuksen mukaan henkilöautoja rekisteröitiin viime vuonna yhteensä 98 484 kpl [11]. Täyssähköisten ja ladattavien autojen osuus uutena rekisteröivistä henkilöautoista oli vuonna 2021 yli 30 % [12, s. 12].

Samaan aikaan kun autokannan uusiutumien on hidastunut ja uusien autojen myyntilukujen edelleen ollessa alle 100 000 kpl vuodessa, on liikennekäytössä olevien henkilöautojen keski-ikä noussut uuteen ennätykseen, 12,6 vuoteen. Autojen käyttöikä on nyt huimat 22 vuotta. Suomen koko ajan vanhenevassa n. 2,8 miljoonan henkilöautokannassa riittää huollettavaa ja korjattavaa. Koko autoklusterin työntekijämäärä Suomessa on noin 50 800. Huolto ja korjaustomialalla työskentelee autokorjaamoissa n. 19 000 henkilöä. [12, s. 8.] Edelleen on siis tarve liikkua autolla, mikä puolestaan aiheuttaa huolto- ja korjaustarpeen tuolle ajoneuvokalustolle.

Tulevaisuuden tapaa liikkua emme voi ennustaa, mutta autojen teknistä kehitystä kuvaa esimerkiksi edellä mainittu autojen voimalinjan sähköistyminen. Hiljattain julkaistussa CLEMET-hankkeen raportissa toisen asteen ammatilliset opettajat itse kuvasivat koulutuksen tarvitsevan enemmän työelämäyhteyksiä. Ajoneuvotekniikan katsottiin sisältävän tulevaisuudessa tekniikan lisäksi elektronikkaa ja digitaalisuutta. Lisäksi perinteinen substanssiosaaminen on muuttamassa myös pehmeiden taitojen osaamiseksi. [13, s. 34.] Autojen sähköistyminen on vain yksi esimerkki autojen teknisestä kehittämisestä.

2.3 Ammatillinen koulutus

Seuraavaksi käsitellään ammatillisesta koulutuksesta säädettyä lakia ja siinä viime aikoina tapahtuneita muutoksia eli ammatillisen koulutuksen reformia.

Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain mukaan ammatillinen koulutus on tarkoitettu kaikille ammatillista tutkintoa vailla oleville, perusopetuksen päättäneille nuorille sekä jo työelämässä oleville aikuisille. Se mahdollistaa ja tukee opiskelijoiden sijoittumista työelämään. [14, § 2.] Koulutusjärjestelmän tehtävänä on myös turvata ja tarjota työnantajille työntekijöitä, jotka vastaavat heidän osaamistarpeitaan [15, s. 10]. Lisäksi laissa säädetään, että sen on tarkoitus ylläpitää ja nostaa väestön ammatillista osaamista sekä mahdollistaa ammattitaidon osoittaminen riippumatta siitä, miten se on hankittu. Ammatillisella koulutuksella on työ- ja elinkeinoelämän kehittämistehtävä, ja koulutuksen tulee vastata sen osaamistarpeisiin. Ammatillinen koulutus edistää työllisyyttä, ja sen avulla mahdollistetaan yrittäjyyttä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä tuetaan elinikäistä oppimista ja ammatillista kehitystä. Lisäksi ammatillinen koulutus edistää tutkintojen ja sen osien suorittamista. Ammatillisen koulutuksen ja tutkinnon suorittamien antaa jatko-opintokelpoisuuden ja mahdollistaa opiskelijoiden siirtymisen yhteiskunnan jäseniksi. [14, § 2.]

Ammatillisia tutkintoja ovat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot (kuva 1). Ammatillisessa perustutkinnossa hankitaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin ja alakohtaisesti eriytyneet

ammattipätevyys. Sitä pidetään yleisesti alalietutkintona. Perustutkintoa syvällisempää tai rajatumpien työtehtävien edellyttämää ammattitaitoa osoitetaan ammattitutkinnossa. Ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista osoitetaan erikoisammattitutkinnossa. [14, § 5.] Kaikki kolme ammatillista tutkintoa tuottavat työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka osoitetaan näytössä [14, § 52].

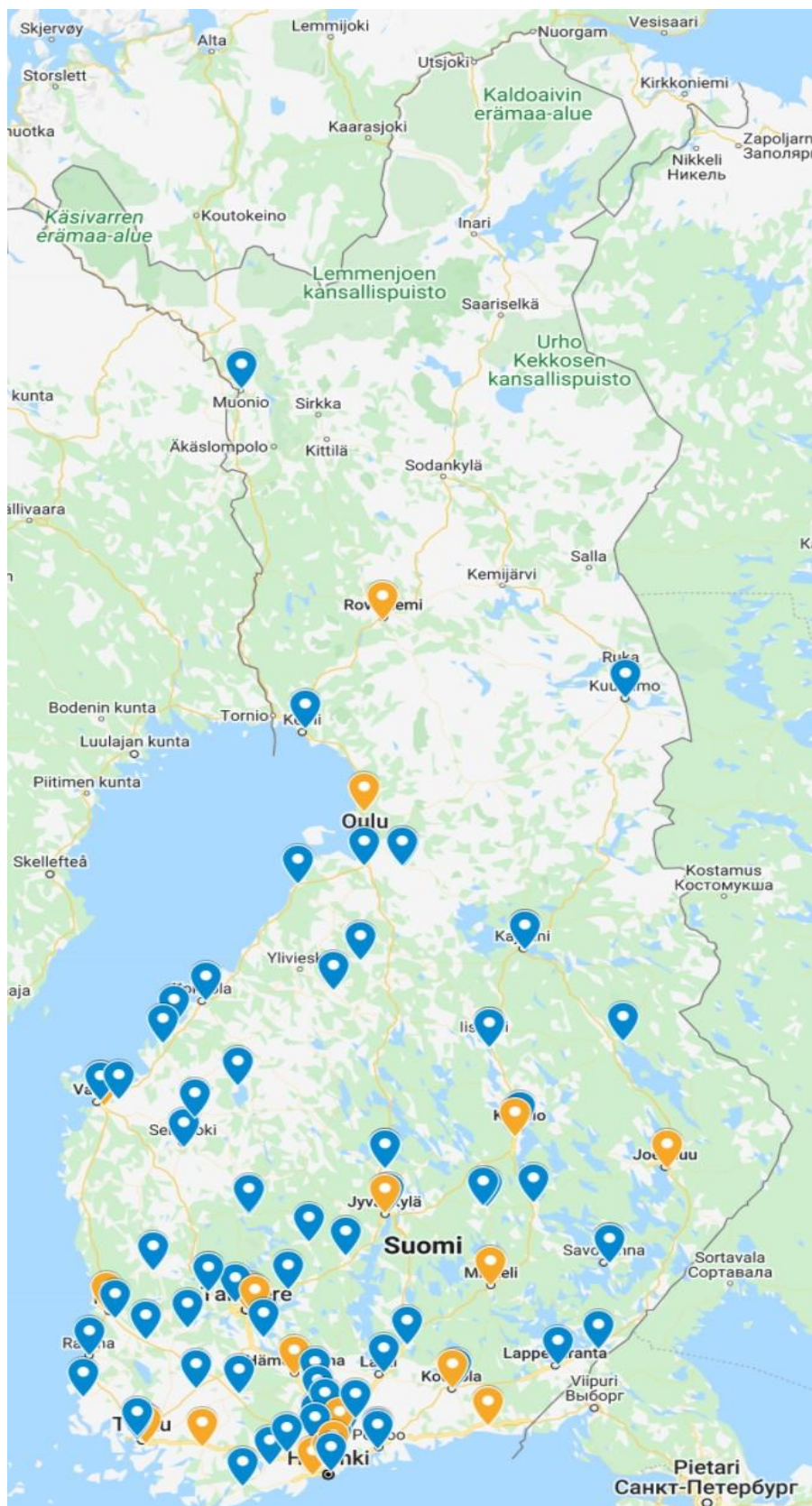
2.4 Autoalan perustutkintokoulutuksen järjestämisluvat

Ammatillista koulutusta ja tutkintoja voivat järjestää ne kunnat, kuntayhtymät, rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt, jolle opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt niiden hakemuksesta koulutusten järjestämisluvan [14, § 22]. Järjestämisluvassa määrätään ne tutkinnot ja tutkinnon osat, joihin koulutusten järjestäjillä on oikeus antaa ammatillista koulutusta ja järjestää tutkintoja. Koulutuksen järjestäjiä on yhteensä 140, joista ammatillisia perustutkintoja järjestää 111 kpl [16].

Opetushallinnon ohjaus- ja säätelypalvelu Oivan mukaan autoalan ammatillista perustutkintokoulutusta ja tutkintoja saa järjestää ja ottaa vastaan 57 koulutuksen järjestäjää. Helmi–maaliskuun 2022 yhteishaussa autoalan perustutkintoa oli mahdollista hakea opiskelemaan 49 koulutuksen järjestäjän 82 toimipisteessä järjestämään autoalan perustutkintoon (liite 1).

2.5 Autoalan perustutkintoa järjestävät oppilaitokset

Autoalan ammatillista perustutkintokoulutusta tarjoavien oppilaitosten toimipisteet ovat sijoitettuna Suomen kartalle kuvassa 2. Autoalan koulutus on keskittynyt maan etelä- ja länsiosiin. Pohjois- ja Itä-Suomessa on vain muutamia autoalan koulutuksenjärjestäjien toimipisteitä. Oranssilla värillä on merkitty ne toimipisteet, joissa järjestetään automaalauksen ja -korinkorjauksen osaamisalojen opetusta.

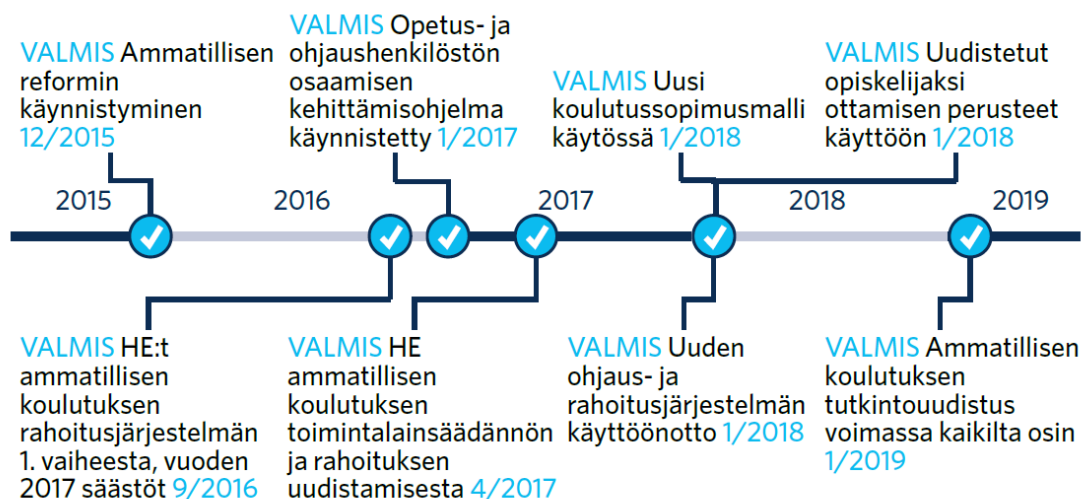

Kuva 2. Ammatillista perustutkintokoulutusta järjestävien oppilaitosten toimipisteet kartalla. [17].

Vuosittaisen noin 2500 opiskelijan aloituspaikkamäärän on uskottu riittävän korvamaan alalta poistuvan työväestön. Tänä vuonna tuosta aloituspaikkamäärästä on 2148 opiskelupaikkaa tarkoitettu toisen asteen yhteishakua varten. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistuksen yhteydessä mahdollistettiin myös jatkuva koulutukseen hakeutuminen. Suuri osa yhteishaussa hakevista opiskelijoista on tutkintoa vaille olevia ja peruskoulunsa päättäneitä nuoria. Tuota aloittavista ja opintojaan jatkavista opiskelijoista koostuvaa joukkoa opettaa 446 ammatillista opettajaa ja 75 muuta opetushenkilöstöön kuuluvaa työntekijää pois lukien koulutuspäälliköt, 81 ammatillisen oppilaitoksen toimipisteessä (liite 1).

2.6 Ammatillisen koulutuksen reformi

Yksi pääministeri Juha Sipilän (29.5.2015–6.6.2019) hallitusohjelmaan kirjatusta viidestä strategisesta tavoitteesta oli osaamisen ja koulutuksen uudistaminen. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi oli yksi hallitusohjelman kuudesta kärkihankkeesta. Sen tavoitteiksi hallitusohjelmaan kirjattiin ammatillisen koulutuksen uudistaminen osaamisperustaiseksi ja asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi. Näiden lisäksi reformin tavoitteena oli koulutuksen tehostaminen. [18, s. 10.] Uudistuksen valmistelu ja toimeenpano tapahtui hyvin nopealla aikataululla, mikä käy ilmi kuvasta 3.

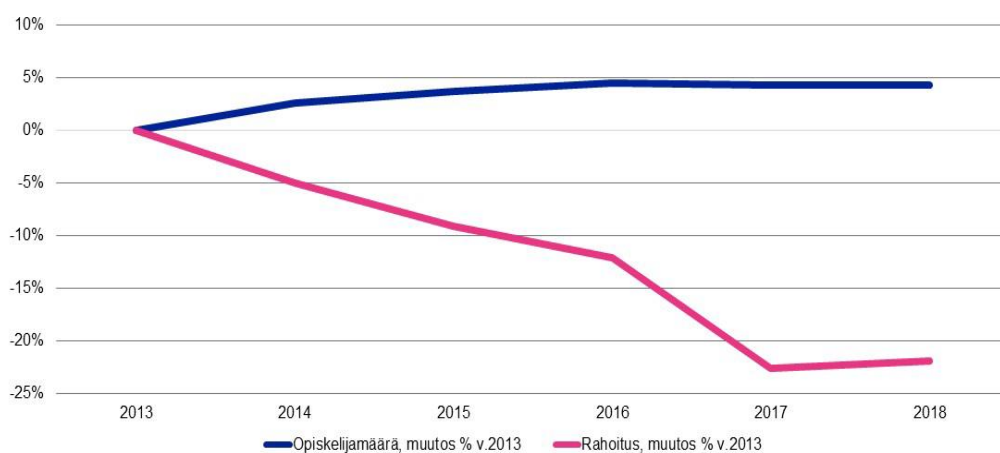
Kuva 3. Ammatillisen koulutuksen reformin valmisteluaikataulu 2015—2019 [18, s. 11].

Ammatillisen koulutuksen reformia perusteltiin opetus- ja kulttuuriministeriössä välttämättömäksi tarpeella uudistaa ammatillista koulutusta vastaamaan tulevaisuuden työelämässä tarvittavaa ammattitaitoa ja uudenlaista osaamista. Lisäksi ammatillisen koulutuksen on pystyttävä tarjoamaan taustaltaan hyvin moninaisten opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin riittävää tukea. [18, s. 10.]

Ammatillista aikuiskoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta koskevat lait yhdistettiin reformissa yhdeksi lainsäädännöksi. Perusajatuksena oli kasvattaa ammatillisen koulutuksen osaamisperusteisuutta ja opiskelijälähtöisyyttä. Lisäksi pyrittiin lisäämään työpaikoilla järjestettävää koulutusta ja yksilöllisiä opintopolkua sekä poistamaan sääntelyä. Opettajien läsnäolon työpaikoilla toivottiin lisääntyvän, ja opettajan työn pääpainon pitäisi olla opettamisen lisäksi opiskelijan ohjaamisessa. Samanaikaiset useita vuosia kestäneet rahoitusleikkaukset ovat kuitenkin vaikeuttaneet reformin toimeenpanoa. Juha Sipilän hallitus ei myöskään myöntänyt lainkaan uutta rahoitusta reformin tuomiin noin 80 miljoonan euron arvoisiin velvoitteisiin, joita koulutuksen järjestäjille säädettiin. [18, s. 5.] Ammatillisten opettajien määrä väheni radikaalisti samaan aikaan, kun opiskelijoiden määrä kasvoi (liite 1).

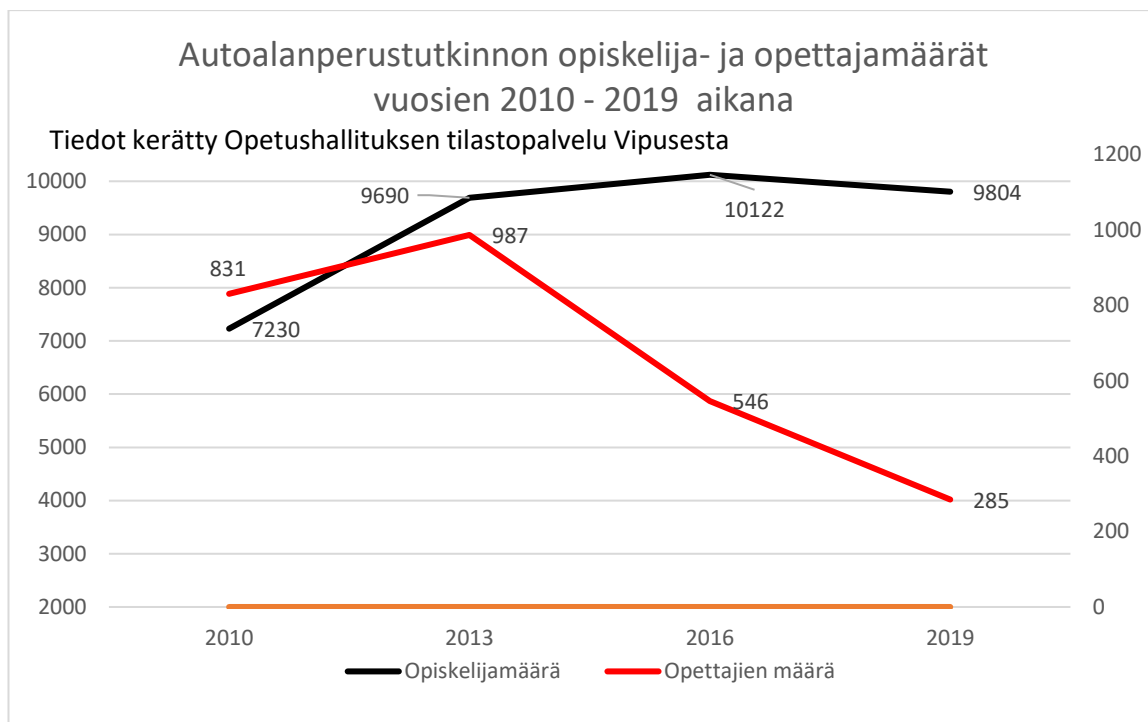
2.7 Rahoituksen vaikutus ammatilliseen koulutukseen

Kuvasta 4 nähdään ammatillisen koulutuksen rahoituksen pienentyneen vuosien 2013—2018 välillä 22 %. Vastaavana aikana opiskelijamäärät rahoituksen pienentymisestä huolimatta ovat kasvaneet noin 5 % (kuva 4).

Kuva 4. Ammatillisen oppilaitosmuotoisen koulutuksen ja lisäkoulutuksen rahoituksen muutos sekä opiskelijamäärän muutos vuosina 2013—2017 [18, s. 55].

Autoalan opettaja- ja opiskelijamäärän muutos nähdään kuvasta 5. Autoalan opiskelijamäärä on kasvanut vuosien 2010–2019 aikana 2574 opiskelijalla (26,3 %). Samaan aikaan opettajien määrä on vähentynyt 546 hengellä (65,7 %).

Kuva 5. Autoalanperustutkinnon opettajien ja oppilaiden määrät aikavälillä 2010—2019.

Vuoden 2022 autoalan opettajien lukumäärä saatiin selville opinnäytetyöhön kuuluneen kyselyn avulla. Se on nyt 446, joten opettajien lukumäärä on lisääntynyt 161 opettajalla vuodesta 2019.

Koulutukseen järjestäjien ja oppilaitosten verkostot muuttuvat jatkuvasti, sillä opinnäytetyön kirjoittamisen aikana esimerkiksi Kouvolan seudulla kaksi koulutuksen järjestäjää yhdistyivät yhdeksi. Aikuiskoulutuskeskukset ovat lopettaneet myös useammalla paikkakunnalla autoalan koulutuksen järjestämisen kokonaan tai vähentäneet osaamisaloja koulutustarjonnastaan.

Osaltaan edellä mainitut muutokset yhdessä tai erikseen ovat vaikuttaneet opettajamäärään ja -tarpeeseen. Reformi on muuttanut ammatillisen opettajan työtä ja oppilaitosverkostoa. Koulutuksen tarve on kuitenkin pysynyt ennallaan ja opiskelijamäärät vakaina viimeisten vuosien aikana.

2.8 Ammatillisen opettajan profiili

Ammatillisten opettajien kelpoisuusvaatimuksia on vuosien varrella tarkasteltu eri tutkimuksissa. Yhden näistä teki vuonna 2009 opetusministeriön asettama työryhmä, jonka tehtävä oli selvittää kelpoisuusvaatimuksia ammatillisten aineiden opetuksessa niin opettajien kuin rehtoreiden osalta. Tämä työryhmä selvitti ammatilliseen opettajuuteen ja ammatillisten opettajien kelpoisuusvaatimukseen liittyviä muutostarpeita. [6, s. 4.]

2.8.1 Ammatillisten opettajien kelpoisuus- ja ammattitaitovaatimukset

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset on määritelty jo vuonna 1998 opetusministeriön asetuksella (986/1998) [1]. Opetushenkilöstön osaamisvaatimukset ovat muuttuneet työelämälähtöisemmiksi kuin ne ovat aikoinaan olleet asetusta määriteltäessä. [6, s. 4.]

Työryhmän esityksestä kelpoisuusasetuksesta (986/1998) on muutettu 13 §:ää 1.8.2011 alkaen. Aloilla, joilla korkeakoulututkinto puuttuu, autokorinkorjaus ja -automaalaus, katsotaan nykyään riittäväksi opetustehtävään soveltuva erikoisammattitutkinto. Nämä muutokset tehtiin valtioneuvoston asetuksessa 1168/2011 opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta. Lisäksi jos opettajalla ei ole opetettavan alan korkeakoulututkintoa, hänellä täytyy olla vähintään opetettavan alan viiden vuoden työkokemus. [6, s. 32.] Molemmissa tapauksissa riippumatta siitä, onko koulutustautana erikoisammattitutkinto vai korkeakoulututkinto, vaaditaan vielä 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot. Tämän työn kyselyn yksi tarkoitus oli selvittää, mikä on vastaajien ammatillinen tutkintotaso ja ovatko he pedagogisesti pätevöityneitä opettajan työhön (liite 3).

Nykyisen reformin myötä ammatillisen opetuksen painotusta on muutettu yhä enemmän työelämäpainotteiseksi. Tällä on ollut iso vaikutus myös opetushenkilöstön osaamisvaatimukseen ja heidän yhteyksiinsä työelämään. Ammatillinen koulutus muuttuu, mutta onko asetusta henkilöstön kelpoisuudesta jäänyt

jälkeen? Reformissa on paljon asioita, jotka muuttavat myös opettajan toimenkuvaa, ja siten opettajiin ja opettajien ammattitaitoon kohdistuu uusia vaatimuksia. Tekniikan ja liikenteen ala on yksi aloista, joilla on ollut paineita muuttaa opettajan kelpoisuusvaatimuksia lähinnä työnkuvan muuttumisen ja opetushenkilöstön saatavuuden vuoksi.

2.8.2 Insinööri AMK vs. erikoisammattitutkinto

Perinteisesti ammatillisten opettajien vaatimuksiin on kuulunut insinöörin tutkinto. Erikoisammattitutkinnon hyväksymistä opettajalle tekniikan ja liikenteen alan koulutukseen tukee se seikka, että opettajan täytyy olla edustamansa alan asiantuntija. Autoalalla opettajalla pitää olla myös alansa vahva tekninen osaaminen eli substanssiosaaminen. [6, s. 18.] Yleensä erikoisammattitutkinnon suorittaneella on vuosien vankka osaaminen ja kokemus autotekniikasta asennustyön suorittavalta puolelta. Vastaavasti autotekniikan insinööri on toiminut hyvin usein työnjohtotehtävissä, jolloin hänen asennustyöhönsä liittyvä osaamisensa saattaa olla erikoisammattitutkinnon suorittanutta heikommalla tasolla. Toisaalta hänen teoreettinen ja tiedonhankinnan osaamisensa on monesti vahvempi. Insinöörillä on omien opintojensa vuoksi myös parempi kyky oppia uutta itsenäisesti opiskelemalla sekä etsiä tarvitsemaansa tietoa kuin erikoisammattitutkinnon suorittaneella opettajalla.

Opetusministeriön asettaman työryhmän mukaan tekniikan ja liikenteen alan yksi ongelma on, että on runsaasti korkeakoulutuettuja henkilöitä, joilla ei ole varsinaista käytännön teknistä osaamista. Erityisesti tämä työryhmän mukaan näkyy autokorinkorjauksessa ja automaalauksessa. Näihin osaamisaloihin ei ole edes tarjolla soveltuvaa korkeakoulututkintoa, joka antaisi valmiuksia alan käytännön opettamiseen. [6, s. 20.] Näin ollen tekniikan ja liikenteen alalla molempia tutkintotyyppäjä tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa. Tämä tarkoittanee sitä, että opettajien pitää pystyä toimimaan entistä enemmän tiiminä, jonka jäsenet vahvistavat toinen toisensa osaamista.

2.9 Opettajankoulutuksen pääsyvaatimukset

Monelle korkeakoulututkintoa suorittamattomalle, kuten erikoisammattitutkinto-taustaiselle, on tuottanut ongelmia päästä ammatilliseen opettajankoulutukseen, josta saisi pedagogisen kelpoisuuden ammatilliseen opetustyöhön. Ammatillisen opettajakoulutuksen pääsyvaatimukset eivät ole samanlaiset eri opetusaloilla. Yleinen vaatimus on soveltuva korkeakoulututkinto ja vähintään 3 vuoden työkokemus omalta ammattialalta. Tässä poikkeuksena on, että jos henkilö työskentelee jo ammatillisena opettajana ja hänellä on vähintään 5 vuoden työkokemus, niin hän saattaa täyttää pääsyvaatimukset. [19.] On tiedossa, että joku saattaa näillä ehdoilla päästä opiskelemaan ja valitettavasti joku toinen ei.

3 Tutkimuksen toteutus

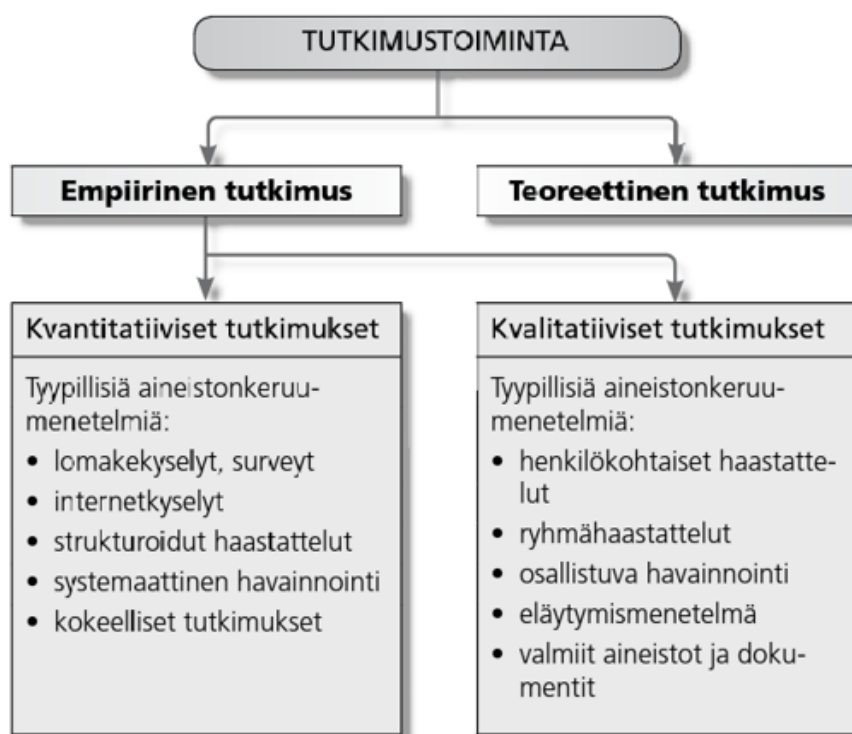
3.1 Tutkimukselliset valinnat

Eri lähestymistapojen hyödyntäminen ja niiden yhdistäminen toisiaan täydentäen on nykytutkimuksissa sallittua. Rajat kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen välillä ovat osittain sulautuneet, ja niitä voidaan hyödyntää samassa tutkimuksessa [5, s. 27].

Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen olennaiset erot on esitetty taulukossa 1 ja kuvassa 6 eri tutkimusotteiden tyypilliset menetelmät.

Taulukko 1. Kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen oleelliset erot [20, s. 15].

Kvantitatiivinen (määrällinen)	Kvalitatiivinen (laadullinen)
Vastaa kysymyksiin. Mikä, missä, paljonko, kuinka usein?	Vastaa kysymyksiin. Miksi, miten, millainen?
Numeerisesti suuri, edustava otos	Suppea, harkinnanvaraisesti koottu näyte
Ilmiön kuvaus numeerisen tiedon pohjalta	Ilmiön ymmärtäminen ns. pehmeän tiedon pohjalta

Kuva 6. Tutkimusten jaottelua [20, s. 14].

Tämän opinnäytetyön tutkimusosuudessa käytettiin näitä kahta lähestymistapaa samaa tutkimusongelmaa selventämään valitsemalla tutkimusmenetelmiksi kysely ja haastattelu. Tutkimuksen kohteeksi muotoutui ammatillisissa oppilaitoksissa havaittu ongelma autoalan opettajien saatavuudessa, josta pyrittiin selvittämään, onko se todellinen.

Tutkimuksessa haluttiin selvittää lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Otoksoon ollessa varsin suuri tuloksia oli helppo esittää taulukoin ja kuvioin. Lisäksi määrällisellä tutkimuksella pystytään esittämään eri asioiden välisiä riippuvuuksia. Vastaavasti laadullisella tutkimuksella haluttiin saada vastaus siihen, miksi tai millainen tutkittava ilmiö on. Haastatteluilla saatiin myös varmennettua ja täydennettyä mahdollisia varsinaisen kyselylomakkeella saatuja tuloksia.

Kvantitatiivisessa lomakekyselynä toteutetussa tutkimuksessa päädyttiin käyttämään internetpohjaista Webropol-ohjelmaa, jolla laadittiin kyselylomake opetushenkilöstölle. Kvalitatiivisessa tutkimusosuudessa vastaavasti tehtiin henkilökohtaisia haastatteluja rekrytointeihin osallistuville henkilöille. Tässä tapauksessa katsottiin, että ryhmähaastattelumuotoa käytettäessä jonkun vastaajan mielipide olisi saattanut vaikuttaa epäsuotuisasti toisiin haastateltaviin, joten tämä vaihtoehto hylättiin jo heti alkuvaiheessa.

3.2 Kohderyhmän valikoituminen

Tutkimuksen onnistumisen edellytyksenä on ensin kohderyhmän ja tutkimusmenetelmän oikeanlainen valinta [20, s. 12]. Varsinaisia kohderyhmiä tässä tutkimuksessa muodostui kaksi. Toinen oli Webropol-kyselyyn vastanneet oppilaitosten edustajat ja toinen haastatteluihin osallistuneet asiantuntijat, jotka osallistuvat oman oppilaitoksensa opetushenkilöstön rekrytointeihin.

3.3 Kysely opetustoimen henkilöstölle

Opetustoimeen kuuluvalle henkilöstölle tehdyn kyselyn laatiminen noudatti kuvassa 7 esiintyvää järjestystä. Lähtökohtana oli selventää tutkimusongelma ja rajata se tutkimuksen kannalta mahdolliseksi selvittää. Tiedonkeruuseen käytettiin tutkimuskysymysten selvittämistä varten laadittua kyselylomaketta, josta saatiin muodostettua havainnollistavia ja tutkimusta selventäviä taulukoita ja kaaviota.

Kuva 7. Kvantitatiivinen tutkimusprosessi ja sen eri vaiheet [20, s. 16].

3.3.1 Kyselylomake

Lomakkeella tehdyllä kyselyllä haluttiin selvittää autoalan opettajien opetuskel-
poisuutta ja heidän tulevaa rekryointitarvettaan Suomessa. Kyselyssä kartoitettiin
ammattillisissa oppilaitoksissa olevien opetushenkilöiden tämänhetkistä

kelpoisuutta ja sitä, onko heillä tarvetta pätevyitä asetuksen (986/1998) mukaisesti opettajaksi.

Monesti rekrytointi-ilmoituksissa ollut maininta, että hakijan ei tarvitse täyttää kaikkia kelpoisuusvaatimuksia, kuten seuraavissa TE-palvelujen sivustolta poimituissa työpaikkailmoituksissa:

Opettajuuteen ensi kertaa astuville tarjoamme pedapolun, jolla voit vahvistaa opetus- ja ohjaustaitojasi.

Satakunnan koulutuskuntayhtymä poikkeaa kelpoisuutena soveltuvaa korkeakoulututkintoa vaadittavasta kohdasta. Virkaan valittavalla on oltava opetustehtävään soveltuva erikoisammattitutkinto tai ammattitutkinto.

Samankaltaisia ilmoituksia (liite 5) löytyy useita tälläkin hetkellä työnhakupalveluista, joten tämä lomakekyselyn julkaisu oli hyvinkin ajankohtainen.

Kyselylomakkeessa (liite 3) oli seuraavalaisia pääalueen kysymyksiä, joilla pyrittiin tutkimaan opetusalan rekrytoinnissa esiintyvää ongelmaa kelpoisten opettajien saatavuudessa. Kyselyssä haluttiin selvittää nykyisen opetustoimen henkilöstön koulutustaso niin ammatillisesti kuin pedagogisen pätevyydenkin suhteen. Tällä tiedolla pystyttiin kartoittamaan nykyisen opetushenkilöstön opetus-kelpoisuuksia ja mahdollisia koulutustarpeita. Tämän lisäksi kysyttiin autoalan työkokemusta, joka myös esiintyy kelpoisuusvaatimuksissa.

Opettajien ja ohjaajien suhde ja koko autoalan opetushenkilöstön koko oli myös kiinnostuksen kohteena, millä kartoitettiin lähinnä sitä, onko esimerkiksi ohjaajilla pyritty korvaamaan opettajan paikkoja. Työkokemuksen opettajana ja autoalalla sekä vastaajan ikäryhmän avulla kyettiin kartoittamaan opetushenkilöstön tulevaa eläköitymistä ja uusien opettajien rekrytointitarpeita.

Tämän kaikille opetushenkilöstölle kohdennetun kyselyosion jälkeen kohdennettiin kysymyksiä suoraan rekrytointitilaisuuksiin osallistuville, koska heidän ovat kohdanneet nämä opetusalan, varsinkin autoalan, oletetut ongelmat palkattaessa uutta opetushenkilöstöä. Näitä kysymyksiä olivat esimerkiksi ne, joilla

kartoitettiin viime aikoina olleet ja tulevat rekryointitarpeet sekä se, onko haki-joissa ollut kelpoisuusvaatimuksen (1998/986) mukaisia opettajia. Tarkentavana kysymyksenä oli se, että jos jokin kelpoisuusvaatimus on puuttunut, niin mikä tai mitkä ne ovat olleet.

Lopuksi rekryointeihin osallistuvilta haluttiin tietää heidän kantansa nykyisiin kelpoisuusvaatimuksiin: onko niitä heidän mielestään helpotettava lainsäädännön muutoksella ja saatava nykyaikaistettua tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Lisäksi kysyttiin rekrytoinneissa esiintyneistä haasteista.

Tutkimustyön alkamisaikoihin alkuvuonna 2021 Ammattiopisto Tavastialla mietittiin, minkälainen internetpohjainen kyselyohjelma ostettaisiin oppilaitoksen käyttöön. Tässä kohtaa päästiin hyvin vaikuttamaan ohjelmiston valintaan. Webropol-ohjelmistosta oli hyvät käyttökokemukset. Ohjelmisto on suhteellisen helppo omaksua, ja perusversiollakin saadaan tuotettua riittävän hyviä raportteja ja selkeitä kaavioita. Tarvittaessa niitä voidaan muokata joko itse Webropolilla tai esimerkiksi Excelillä.

3.3.2 Kyselyn käytännön toteutus

Kysely ja sen vastauslinkki lähetettiin autoalan perustutkintokoulutuksen järjestäjille. Kysely lähetettiin 74 oppilaitoksen koulutuspäällikölle tai vastaavalle, esimerkiksi lähiesimiehelle, 25.1.2022. Kyselyn saatekirjeessä pyydettiin heitä välittämään kyselyä omassa organisaatiossaan eteenpäin. Kyselyn vastaanottaja saattaa olla useamman toimipisteen esihenkilönä, ja siksi lukumäärä poikkeaa sekä toimipisteiden että järjestämislupien määrästä. Yhteystiedot selvitettiin oppilaitoksen internetsivuilta. Kyselyn vastaanottajan saatekirjeessä pyydettiin toimittamaan kysely opetushenkilöstölle. Lisäksi vastaanottajia pyydettiin ilmoittamaan vastauksena autoalan henkilöstömäärä, jotta saatiin tietoa autoalan ammatillisen koulutuksen opetushenkilöstön (opettajien ja ohjaajien) määrästä Suomessa. Kyselyyn vastausajaksi määritettiin 2,5 viikkoa, jolloin kyselyn viimeinen vastauspäivä oli 11.2.2022. Tämän vastausajan olisi luullut olevan riittävä,

mutta oletus osoittautui vääräksi. Kävi myös ilmi, että pyydettyjä sähköpostivastauksia henkilöstömäärästä ei moneltakaan oppilaitokselta tullut.

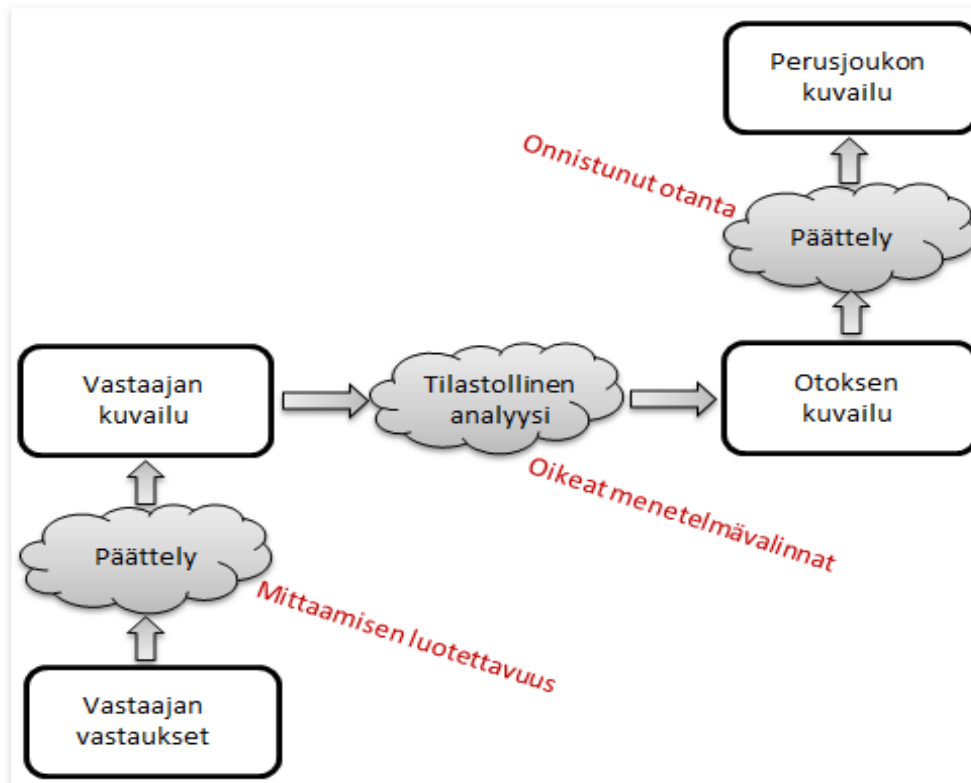
Kyselyssä oli yhtenä kysymyksenä, mitä oppilaitosta vastaaja edustaa, josta saatiin oppilaitoskohtaiset vastausmäärät selville. Muulla tapaa kyselyllä ei vastaajia kyetty kohdentamaan, eikä se ollut tarkoituskaan. Kyselyn saatekirjeessäkin tuotiin esille, että vastukset ovat anonyymeja.

Seuraava vaihe oli uudelleenlähetys niille oppilaitoksille, joista ei ollut tullut vastauksia laisinkaan. Ensimmäisessä vaiheessa vastauksia tuli noin 70 kappaletta. Uusinnan jälkeen saatiin vastauksia jo kaikkiaan 176 kappaletta. Tämä vastausmäärä on varsin hyvä, kun otoskoko oli kokonaisuudessaan 586 opetuksen henkilöä. Haaga-Helian ammattikorkeakoulun lehtorin Aki Taanilan [21] mukaan kerättävää dataa kerätään kokonaistutkimuksessa koko kiinnostuksen kohteena olevasta joukosta. Se oli myös tämän kyselyn tavoitteena, mutta käytännössä vastausten saaminen ei ollut mahdollista koko kohteena olevalta joukolta.

3.3.3 Kyselyn luotettavuus

Yksiselitteisesti ei ole olemassa mitään ihanteellista otoskokoja, mutta sen on oltava kuitenkin riittävän suuri, jotta otantavirhe ei kasvaisi liian suureksi. Tässä muodostui otantatyypiksi ryväotanta. Tällä menetelmällä pyritään tekemään haastatteluja ja kyselyitä suurillekin joukoille. Tätä käytetään myös silloin, kun ei ole tiedossa havainnointiyksiköitä. [22.] Kysely osoitettiin oppilaitoksen autoalan edustajille ja sitä kautta yksittäisille vastaajille. Kyselyä laadittaessa ei ollut vielä tietoa autoalan opettajien määrästä, vaan se saatiin muodostettua kyselyn avulla myöhemmässä vaiheessa.

Eri virhelähteiden (kuva 8) tunnistaminen on yksi perusedellytys kyselyn luotettavuuden varmistamiselle. Kuvan 8 mukaisia virheitä pystytään välttämään erilaisin keinoin, kuten luotettavalla mittauksella, oikeilla analysoinnin menettelytavoilla ja onnistuneella otannalla.

Kuva 8. Kyselyn virhelähteiden tunnistaminen [21].

Onnistuneella otannalla muodostetaan kuva perusjoukosta. Jos otos ei vastaa riittävästi perusjoukkoa, niin otoksella tehdään hyvin herkästi virheellisiä päätelmiä. Kysely lähetettiin kaikille vuoden 2021 aikana autoalan perustutkintoja järjestäneille koulutuksen järjestäjille, ja tavoitteena oli saada se koko autoalan opetushenkilöstön saataville.

Onnistunut otos on perusedellytys sille, että kysely yleensäkin on käyttökelpoinen kuvaamaan koko otoskokoja. Jos tämä otos jää jostakin syystä, esimerkiksi kiinnostuksen puutteesta kyselyä kohtaan, liian pieneksi, niin sitä käyttämällä tehdään helposti erilaisia virheellisiä päätelmiä tutkimuksessa. Otanta-virhe jää sitä pienemmäksi, mitä suurempi vastausprosentti kyselyllä saavutetaan [22]. Tämän kyselyn vastausprosentti oli 30 ja vastaajia oli 176.

Mittaamisen luotettavuutta parannetaan kyselyn kysymysten laadinnassa sillä, että vastaajilla ei olisi mahdollisuutta ymmärtää kysymyksiä eri tavalla. Tällä tavoin pystytään välttämään heikkoa reliabiliteettia ja sitä kautta lisäksi heikkoa validiteettia. [24.] Hyvin suunnitellulla ja laaditulla lomakkeella saadaan mitattua sitä, mitä tutkimuksessa halutaan, jolloin kyselyn validiteetti pysyy haluttuna.

Tämän kyselyn ja kyselylomakkeen toimivuus testattiin pienemmällä ryhmällä ennen varsinaisen kyselyn julkaisemista oppilaitoksille. Tällä menettelyllä pystyttiin välttämään pahimpia tulkintakysymyksiä kyselyssä ja varmistamaan itse kyselynkin toimivuus. Tämä pienryhmälle tehdyn kokeen päädyimme suorittamaan Ammattiopisto Tavastian autoalan opetushenkilöstölle. Tällä menettelytavalla saatiin vielä muutama hyvän korjausehdotus juuri kysymysten tulkinnanvaraisuudesta hyödynnettyä.

Jos kuitenkin laatisimme uuden kyselylomakkeen, niin se tulisi olemaan kysymysten osalta erilainen. Osa kysymyksistä voisi tarkentaa, jotta vastaukset saataisiin paremmin kohdennettua tutkimusongelmaan. Toisaalta osa kysymyksistä saattoi jättää vastaajalle tulkinnan varan, mikä on saattanut johtaa vääränlaiseen vastaamiseen.

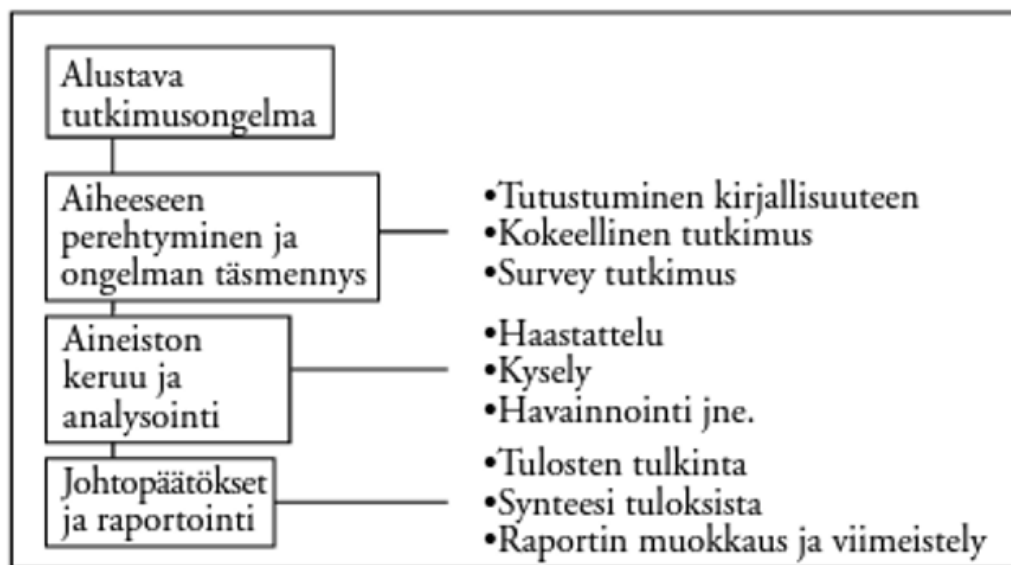
Kyselylomakkeella kerätyistä vastauksista muodostetaan koko otoskokoa kuvaavia yhteenvetoja, joilla pyritään taulukoiden kaavioiden yms. avulla kuvailemaan tuloksia, joita on saatu kyselyllä kerättyä [21]. Tässä kohtaa on hyvä olla huolellinen, mitä menetelmiä käyttää, jotta välttyttäisiin tekemästä virheitä.

3.4 Haastattelut

Haastattelututkimus kohdennettiin asiantuntijoille eli opettajien rekrytointivaiheessa olevien oppilaitosten rekrytoinneista vastaaville koulutuspäälliköille tai vastaaville. Heillä on usein ja omakohtainen tieto autoalan henkilöstön rekrytointitilanteesta Suomessa.

3.4.1 Haastattelumenetelmä ja -kysymykset

Molemmat tutkimuksessa käyttämämme tutkimusmenetelmät pyrkivät selvittämään samaa tutkimusongelmaa, mutta erilaisin keinoin. Kvalitatiivisella tutkimuksella, jollaisen yleinen kulku on esitetty kuvassa 9, pyrimme haastatteluin täydentämään ja selventämään lomakekyselytutkimuksessa saatuja tuloksia. Tätä menetelmää, jota päädyttiin käyttämään, kutsutaan täydentäväksi eli komplementaariseksi menetelmäksi [5, s. 32].

Kuva 9. Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimusmenetelmän kulku [5, s. 14].

Haastattelututkimus toteutettiin vasta lomakkeella (liite 4) tehdyn kyselyn jälkeen. Tämä siitä syystä, että pystyttiin muodostamaan oikeanlaiset kysymykset tukemaan ja selventämään lomakkeella saatujen kysymysten tuloksia. Toisaalta haastattelusta saatuja vastauksia pystyttiin hyödyntämään lomakekyselyn tulosten analysoinnissa sekä täydentämään jäljelle jääneitä aukkoja tiedonkeruussa.

Tutkimuksessa päädyttiin käyttämään teemahaastattelun menetelmää. Teemahaastattelussa perusajatus on, että ei määritellä tarkkoja kysymyksiä vaan ainoastaan haastattelujen keskeiset teemat [23, s. 18]. Teemahaastattelussa hyödynnetään haastattelun runkona tukilistaa, joka ohjaa haastattelijaa. Se ei

välttämättä sisällä valmiita kysymyksiä, mutta sillä pyritään yhtenäistämään kyselyn sisältö kaikille haastateltaville samaksi. [24, s. 25.]

Haastatteluja varten laadittiin teemahaastatteluun sopiva haastattelurunko (liite 4). Siinä kysyttiin viime vuosien rekrytointeihin liittyneitä asioita: hakemusten ja kelpoisten hakijoiden määrää, tulevaisuuden rekrytointitarvetta ja onko työelämästä opettajaksi siirtyvien siirtymistä syytä helpottaa joiltain osin. Lisäksi haastateltaville annettiin mahdollisuus omiin aiheeseen liittyviin kommentteihin.

3.4.2 Haastattelun toteutus

Puhelinhaastattelussa esitettävien kysymysten, joihin halutaan saada vastauksia, on oltava helposti ymmärrettävissä puhelimesta. Hyvin pian, jos kysymykset ovat vaikeaselkoisia tai tulkittavissa usealla eri tavalla, saattaa tulla ei-toivotuja ”niin sanottuja vääriä” vastauksia. Puhelinhaastattelu ei kylläkään ole yleensä käytetyin tapa yrityksille kohdennetuissa kyselyissä. [23.] Jos haastattelussakin, kuten lomakkeella tehdyssä kyselyssä jää tulkinnanvaraa kysymyksille, niin se heikentää molempien tiedonkeruutapojen luotettavuutta.

Haastattelut ajoittuivat varsinaisen lomakekyselyn jälkeiseen aikaan eli huhtikuuhun 2022. Tämä siksi, että saatiin ensin analysoitua kyselylomakkeen tulokset ja vastauksista hahmotettua vielä kiinnostavia tai puutteellisia kohtia, jotka vaativat täydennystä.

Haastateltavat valittiin kevään 2022 työpaikkailmoitusten perusteella. Haastateltavina oli kaksi koulutuspäällikköä, koulutusvastaava sekä tiimivastaava. Kaikki haastateltavat ovat osallistuneet rekrytointitilaisuuksiin hiljattain, ja osalla oli haastattelujen aikaankin rekrytoinnit meneillään omassa oppilaitoksessa.

4 Tutkimustulokset ja niiden analysointi

Niin kuin raportissa on aiemmin todettu, tarkoitus oli selvittää Suomen autoalan opettajien tämänhetkinen tilanne opetustyöhön liittyvien pätevyysvaatimusten osalta. Kyselyllä kartoitettiin pätevyysvaatimusten täyttävien opettajien ja ei-keelpoisten opettajien määrää sekä sitä, miten hyvin päteviä opettajia tällä hetkellä on edes saatavilla. Lisäksi kerättiin taustatietoa, jota työssä analysoitiin.

4.1 Kyselyn tulokset

4.1.1 Vastausaktiivisuus

Lomakkeella tehdyllä kyselyllä pyrittiin tavoittamaan koko Suomen autoalan perustutkinto-opetuksen henkilöstö. Vastauksia saatiin kerättyä tällä opettajien urapolkukyselyllä 176 kpl. Tämä oli varsin hyvä otos koko perusjoukkoon nähden. Vastausprosentti ylsi 30:een koko 576 opetushenkilöstön populaatiosta.

Eri oppilaitosten välillä näkyi selkeästi eroja vastausaktiivisuudessa. Kun kysely oli lähetetty autoalan oppilaitosten esimiehille, niin osa oli välittänyt sen eteenpäin ja osa ei. Useimmat olivat tässä ensimmäisessä kyselyvaiheessa jättäneet kyselyn todennäköisesti välittämättä vastauksien vähäisyydestä päätellen. Uudelleen lähetettyyn kyselyyn vastauksia kuitenkin saatiin erittäin hyvin.

Varsinaisesti vastausmäärissä ei näkynyt suuriakaan eroja oppilaitosten välillä, joskin suurimpien ammattiopistojen vastausprosentti jäi alhaiseksi. Johtuiko tämä siitä, että isoimmilla paikkakunnilla ei koeta ongelmaksi pätevien ammattilisten opettajien saatavuutta, jolloin vastaushalukkuuskin jäi alhaiseksi? Vastavasti pienemmillä paikkakunnilla, joissa henkilöstömäärät autoalalla ovat yleisesti alle 10 henkilöä, oppilaitoksen vastausprosentti oli hyvinkin korkealla, jopa 70—90 %.

Koulutusten järjestäjien avulla saatiin myös selville tarkemmin alueellisia vastausprosentteja. Eri oppilaitosten vastaushalukkuudessa näkyi selkeä ero, joka oli havaittavissa myös alueellisena erona (taulukko 2).

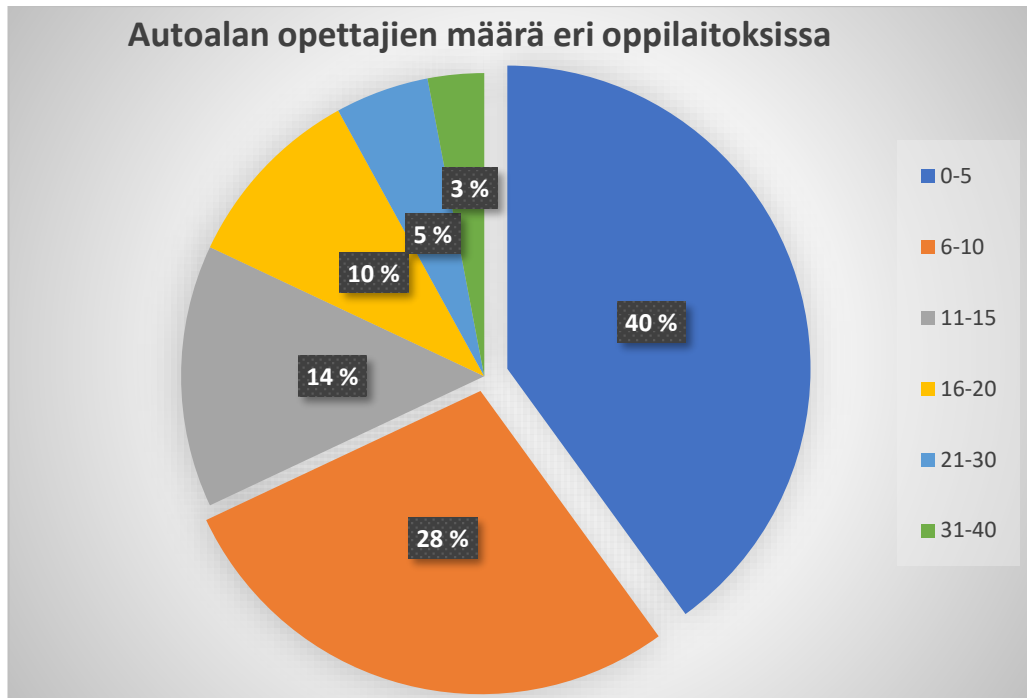
Taulukko 2. Kyselyn vastaajamäärä suhteessa Suomen läänien väkilukuun.

Läänit	Läänien asukasmäärä suhteessa koko väestöön	Kyselyyn vastanneet suhteessa Suomen opetushenkilöstömäärään
Etelä-Suomen lääni	43,0 %	37,7 %
Länsi-Suomen lääni	35,0 %	44,9 %
Itä-Suomen lääni	9,9 %	10,8 %
Oulun lääni	8,8 %	6,0 %
Lapinlääni	3,2 %	0,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Tämä alueellinen jako esitetään läänitasolla, jotta vastausprosentteja ei voida yhdistää suoraan minkään oppilaitoksen vastaushalukkuuteen. Kuitenkin kun verrataan vastanneiden määrää alueellisesti, vastausprosentit mukailevat hyvin pitkälti läänien asukasmäärää. Selkeästi suurin vastaushalukkuus oli Länsi-Suomen läänissä.

4.1.2 Opettajien määrä eri oppilaitoksissa

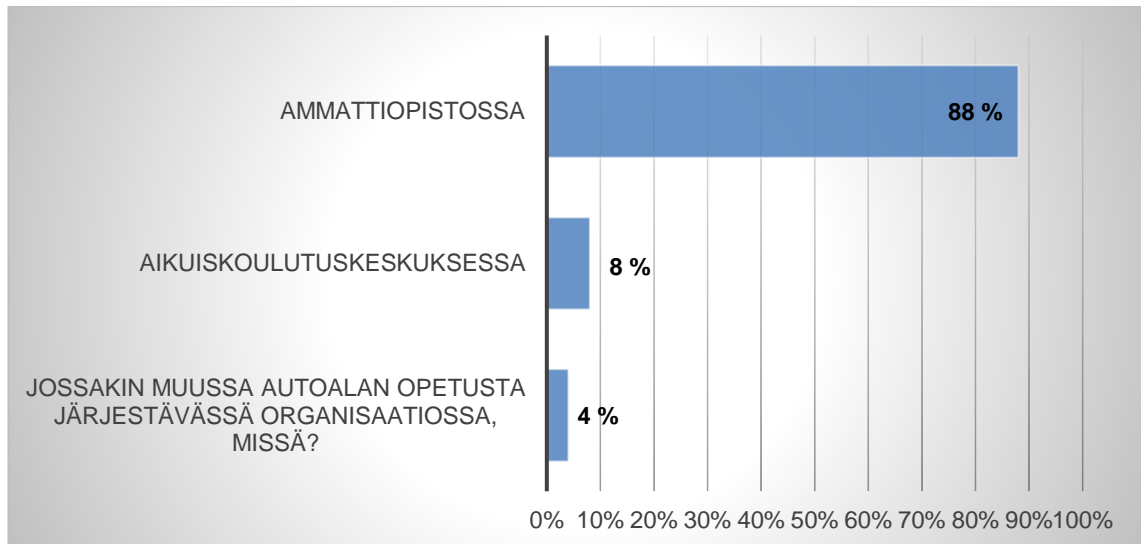
Kuvassa 10 näkyy, kuinka opettajien määrä jakaantuu eri oppilaitosten kesken. Selkeästi suurinta ryhmää edustavat alle 10 opettajan ammattioppilaitokset, joista muodostuu 68 % koko ryhmästä. Suurimmat ammatilliset oppilaitokset sijoittuvat Uudellemaalle, Turun seudulle, Tampereelle ja Oulun seudulle.

Kuva 10. Autoalan opettajien määrän jakaantuminen eri oppilaitoksissa.

4.1.3 Vastaajien edustama oppilaitos

Vastaajista enemmistö edusti ammattiopistoja tai vastaavia (kuva 11). Jopa 88 % vastanneista oli näistä oppilaitoksista. Lisäksi niidenkin, jotka ovat kyselyssä ilmoittaneet opetuspaikakseen jonkin muun opetusta tarjoavan organisaation, työpaikka oli verrattavissa ammattiopistoon, kuten ammattioppilaitos, ammattikoulu, ammatti-instituutti.

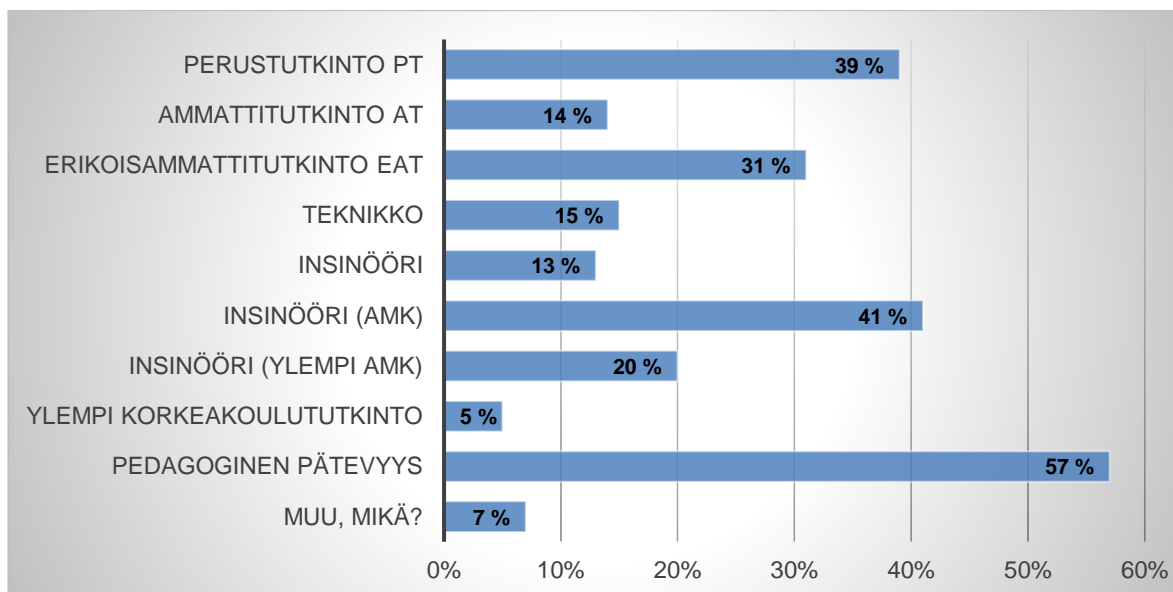

Kuva 11. Vastaajat oppilaitostyypeittäin.

Aikuiskoulutuskeskusten määrä on selkeästi pienentynyt toisen asteen perusopetuksessa reformin myötä. Moni aikuiskoulutuskeskus näyttää olevan luopunut joko kokonaan autoalan perustutkintoon valmistavasta koulutuksesta tai järjestää ainoastaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavaa koulutusta. Perustutkintotasoinen koulutus on suurelta osin siirtynyt reformin myötä aikuiskoulutuskeskuksista ammattioppilaitoksiin, joissa se on monesti integroitu nuori- ja soasteen opetukseen.

4.1.4 Opetushenkilöstön koulutustausta

Opetushenkilöstön ammatillinen koulutustausta on hyvinkin kelpoisuusvaatimusten mukainen, mutta opettajaopinnot eivät (kuva 12).

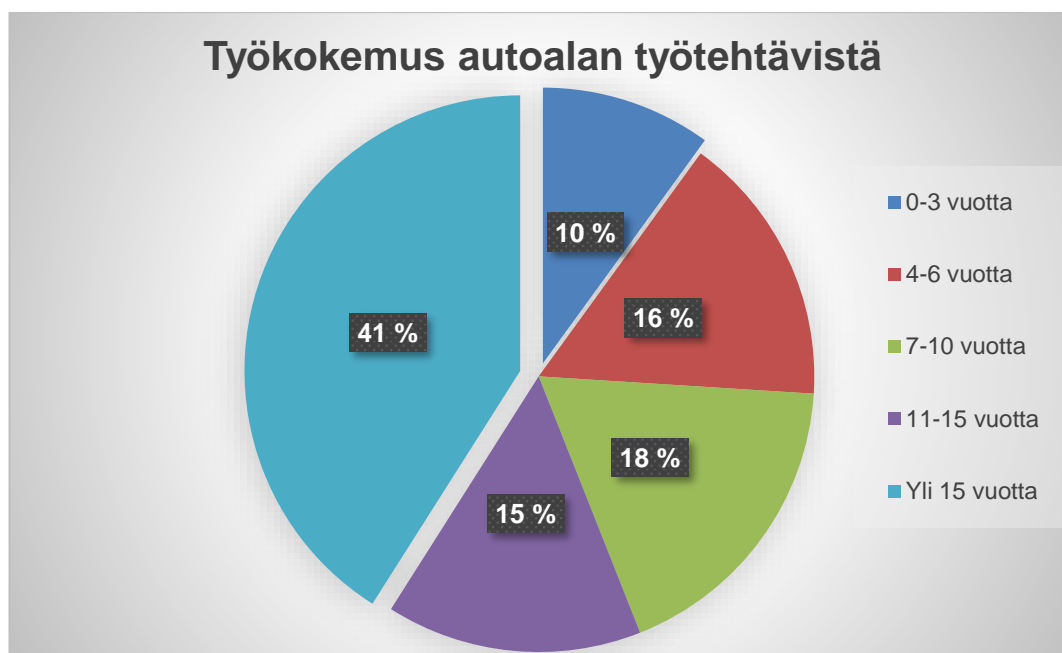
Kuva 12. Autoalan opetushenkilöstön koulutustausta.

Kuvasta nähdään, että ammatillisella puolella, jopa 74 %:lla on jonkinasteinen insinööritutkinto (insinööri, insinööri amk, insinööri yamk) ja tämän lisäksi erikoisammattitutkinnon suorittaneita on jopa 31 % opetushenkilöstöstä. Kyselyyn vastanneet ovat saaneet valita useampiakin koulutusvaihtoehtoja, joten todennäköisesti vastanneissa on useammankin tutkinnon suorittaneita henkilöitä. Moni opetushenkilö on työn ohella suorittanut myös erikoisammattitutkinnon vahvistaakseen omaa ammatillista osaamistaan, vaikka hänellä olisikin alan jonkinasteinen insinööritutkinto.

Merkille pantavaa on kuitenkin sellaisen opetushenkilöstön suuri määrä (43 % vastanneista), jolla ei ole pedagogista pätevyyttä. Tälle ongelmalle löytyy kyselyä täydentävien haastattelujen perusteella ainakin yksi selitys: hakijan, jolla ei ole soveltuvaa korkeakoulututkintoa, on hyvin vaikea päästä pedagogisiin opintoihin, vaikka hänellä olisi alan erikoisammattitutkinto. Monesti vaaditaan, että toimii jo opettajana pedagogisten opintojen hakuvaiheessa. Toinen ongelma on, että korkeakoulututkinnon suorittanut menee hakumenettelyssä esimerkiksi erikoisammattitutkinnon suorittaneen edelle hakuprosessissa.

4.1.5 Työkokemus autoalalta ja opetustoimesta

Kyselyssä haluttiin selvittää autoalan opetushenkilöstön työtaustaa autoalan työtehtävistä, kuten auton asentaja, työnjohtaja, huoltoneuvoja, automyyjä, korjaamopäällikkö, katsastusmies tms. Sitä ei haluttu tietää, mitä työtehtäväryhmää kukin edustaa, vaan minkälainen työkokemus yleensä tämän päivän opetushenkilöstöllä on (kuva 13).

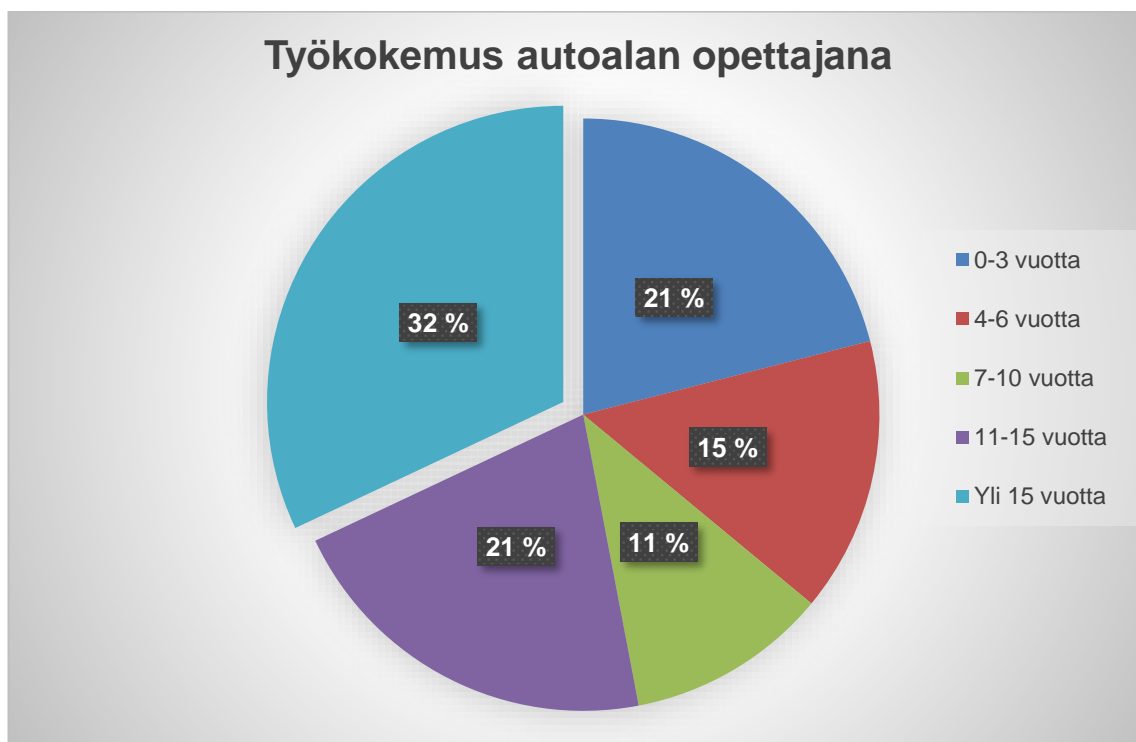

Kuva 13. Työkokemus autoalan työtehtävistä.

Selkeä havainto on, että opetushenkilöstön työkokemus painottuu yli 15 vuoden työkokemuksen omaaviin, joita oli 41 % vastanneista. Tällä on suuri merkitys tulevaisuudessa, sillä autoalan opetushenkilöstön rekryointitarve ei tule väheneään. Toinen mielenkiintoinen esille tullut seikka oli, että jopa 10 %:lla opetushenkilöstöstä ei ole pätevyyteen riittävää vähintään kolmen vuoden työkokemusta.

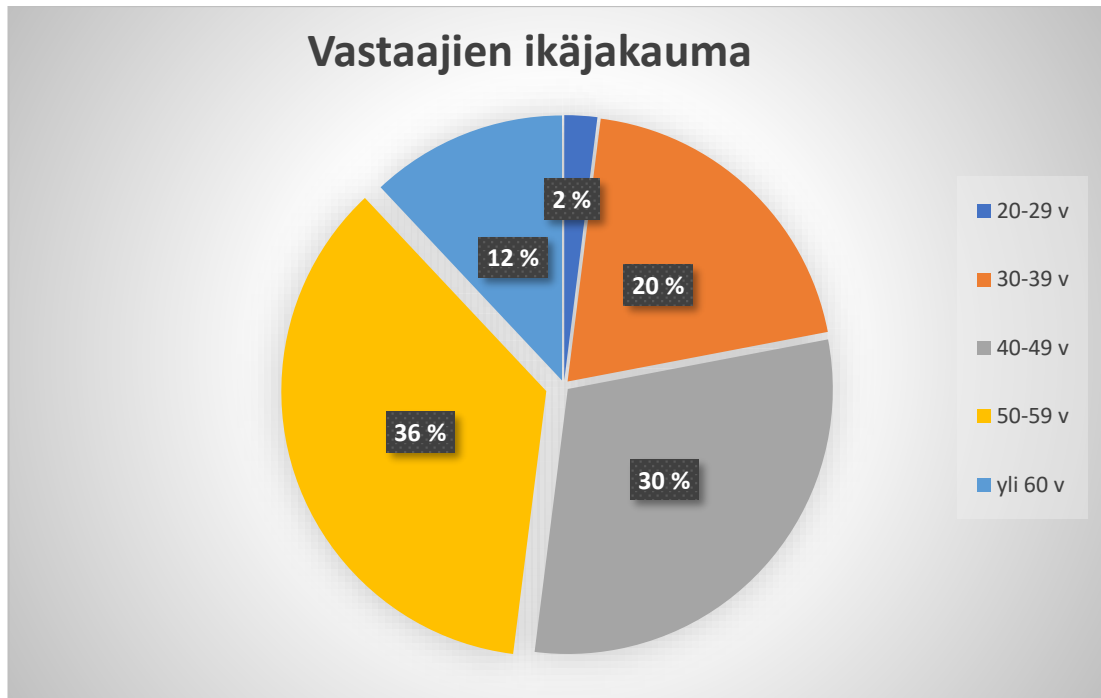
Alan opetushenkilöstön opettajakokemuksin on 32 %:lla yli 15 vuotta (kuva 14) ja seuraavaksi suurimmalla ryhmällä (21 %:lla) 11–15 vuotta. Tämäkin seikka tukee autoalalla opettajien rekryointitarvetta nyt ja tulevaisuudessa. Näiden

faktojen perusteella alalta on eläköitymässä lähitulevaisuudessa runsaastikin opetushenkilöstöä.

Kuva 14. Autoalan opettajakokemus.

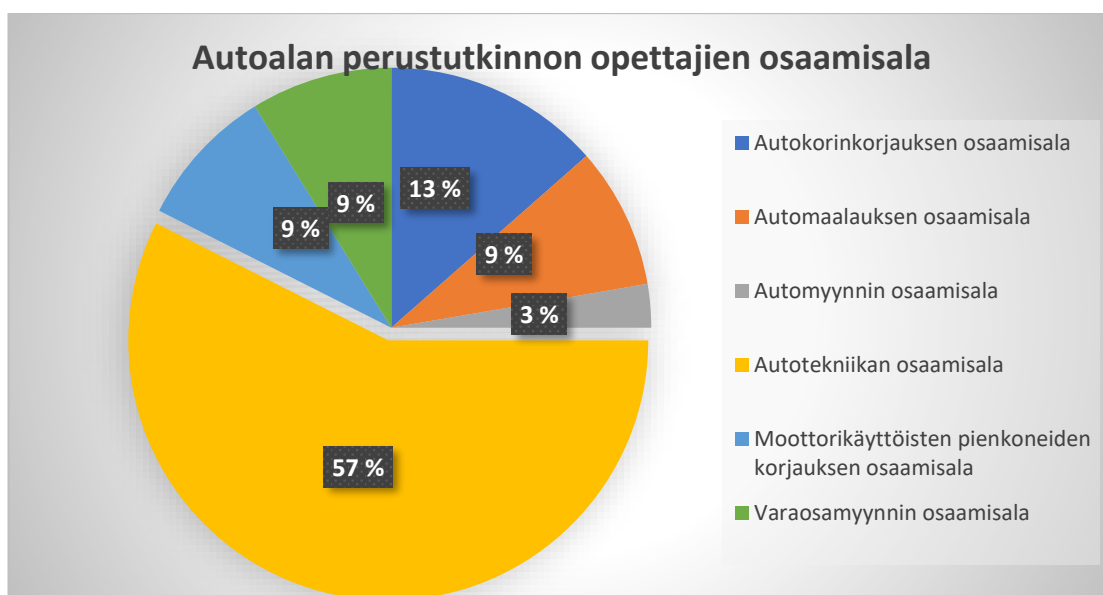
Vastaajien ikäjakauma on esitetty kuvassa 15. Selkein ikäryhmä 176 vastaajan joukossa on 40–59-vuotiaat 66 %:lla, ja yli 60-vuotiaita oli vastaajista 12 %. Vasta alle 30-vuotiaita oli vastanneista 2 %. Johtuneeko tämä siitä, että erinäiset kelpoisuusvaatimukset estävät käytännössä opetuslalle pääsyn alle 30-vuotiailta? Kuitenkin vastaajien ikäjakaumakin tukee sitä tosiasiaa, että autoalan opettajista on 12 % eläköitymässä jo lähivuosina ja 10 vuoden sisälläkin noin 36 %.

Kuva 15. Vastaajien ikäjakauma.

4.1.6 Opettajien osaamisala

Autoalan perustutkinnossa kolmen suurimman osaamisalan opettajista suurin osa, 57 %, edustaa autotekniikan osaamisalaa (kuva 15). Seuraavaksi suurimpana on autokorinkorjauksen osaamisala 13 %:n osuudella ja kolmanneksi suurimpana automaalauksen osaamisala, jota edusti 9 % vastaajista.

Kuva 16. Autoalan perustutkinnon opettajien osaamisalan jakaantuminen.

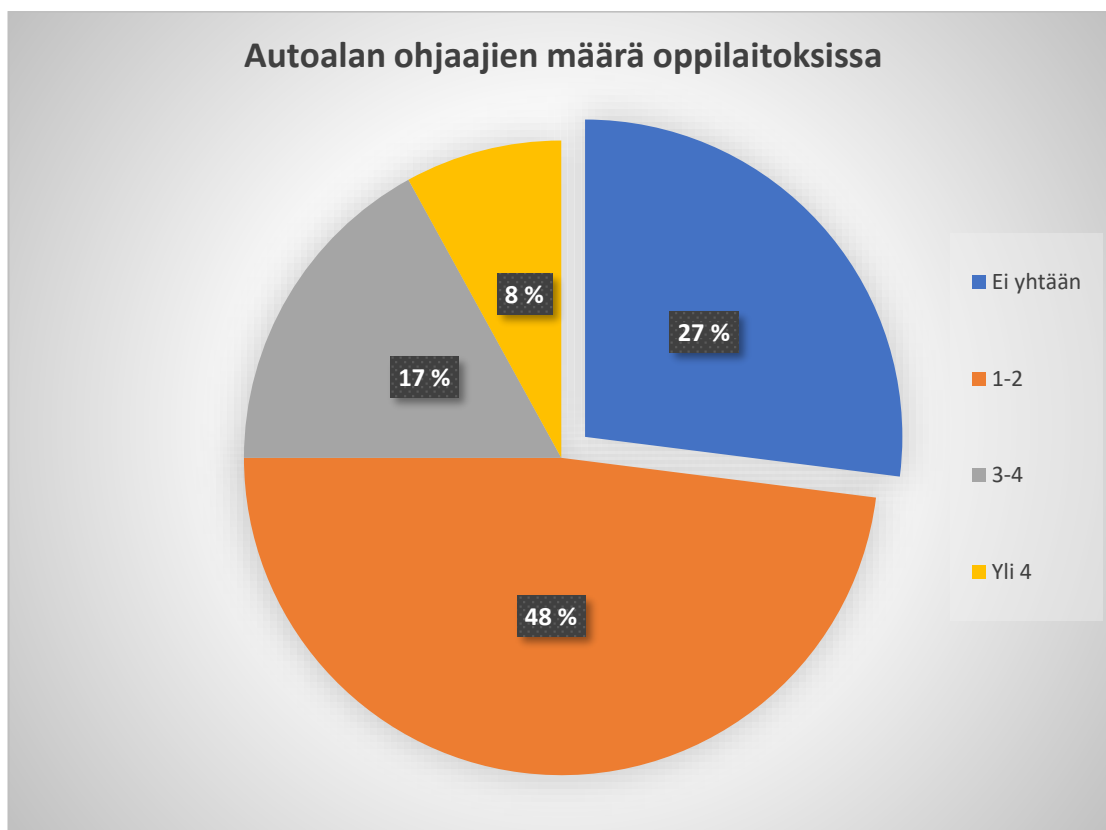
Autotekniikan osaamisalalle valmistuu pätevyysvaatimuksen mukaisia ammatillisesti koulutettuja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita, mutta vastaavasti automaalauksen ja autokorinkorjauksen osaamisalalle ei. Tämä on osittainen syy näiden kahden osaamisalan vaikeuksiin saada päteviä opettajia opetustyöhön. Puhelinhaastattelussa Timo Korpi Winnovasta otti myös esille tämän asian, koska oppilaitoksella on ollut haku autonkorinkorjauksen opettajan työhön, mutta paikkaan ei ollut tullut siihen mennessä yhtään hakemusta.

Sama trendi näkyy edellä mainitun perustutkinnon lisäksi niin ammatti- kuin erikoisammattitutkintopuolellakin. Näillä ammattialoilla olisikin syytä harkita korkeakoulututkintovaatimuksen pysyvää poistoa sillä perusteella, että sitä ei ole automaalauksen ja autokorinkorjauksen osaamisaloilla tarjolla.

4.1.7 Autoalan ohjaajien määrä oppilaitoksissa

Autoalalla on suhteellisen runsaasti ohjaajia, kuten kuvasta (kuva 16) nähdään. Oppilaitoksista jopa 48 %:lla on ohjaajia 1–2 ja 17 %:lla jopa 3–4 ohjaajaa. Näistäkin varmaan osa olisi kelpoisia opettajan tai lehtorin virkaan joko suoraan tai suorittamalla pedagogiset opinnot. Tästäkin ryhmästä todennäköisesti suurin

osa on erikoisammatti- tai ammattitutkinnon suorittaneita ja työskentelee oppilaitoksissa esimerkiksi ammattimiesnimikkeellä.

Kuva 17. Autoalan ohjaajien määrä oppilaitoksissa.

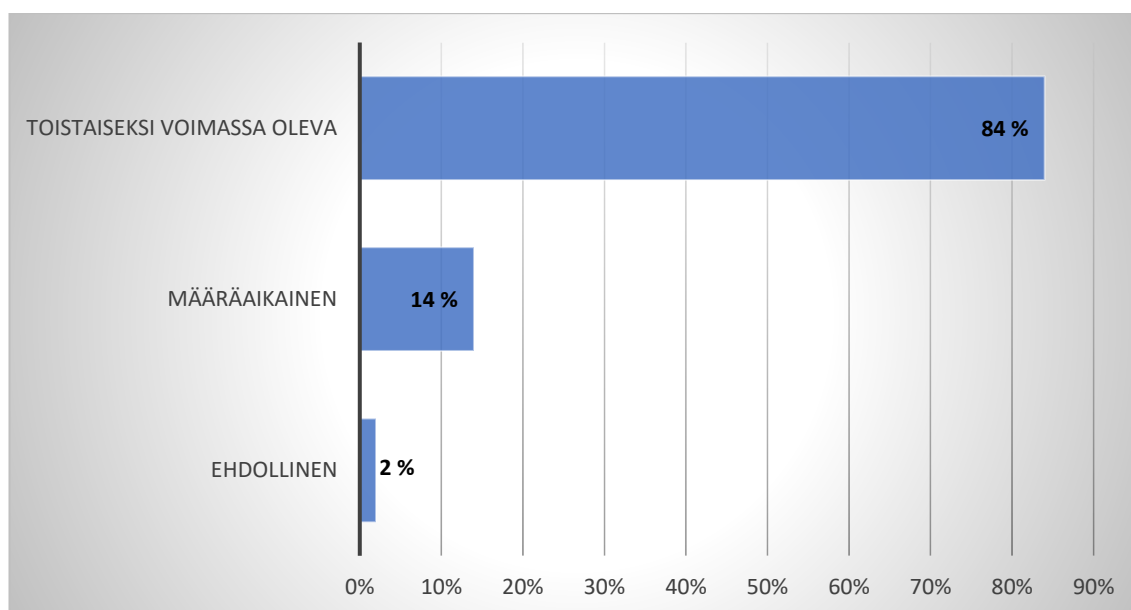
Tietysti ohjaajien määrä on suoraan verrannollinen oppilaitoksen kokoon, ja heitäkin tarvitaan varsinaisen opetustyön avuksi. Ainoastaan 27 % vastanneista on ilmoittanut, että heillä ei ole ohjaajia käytössä laisinkaan. Usein näille ohjaajille saattaa olla suurikin tarve, mutta heidän palkkaamistansa talon johto ei välttämättä näe niin tarpeellisena kuin opetustyötä tekevien opettajien.

Useasti ohjaajan apu työnopetuksessa ja ohjaamisessa on erittäin tärkeää. Jos autoalan ammatillisessa opetuksessa työt ovat asiakastöitä, niihin kuuluu lukematon määrä muuta kuin opetustyötä. Jos ohjaajia ja ammattimiehiä ei ole, opettaja joutuu tekemään nämäkin työt oman opetustyönsä ohella. Tämä ns. muu työ on suoraan opetustyöstä pois, ja näin ollen se suoranaisesti kärsii

ohjaajien puutteesta. Lukumääräisesti kaikista 176 vastaajasta ohjaajan toimessa ilmoitti olevansa 20, joka on 11,4 % vastaajien määrästä.

4.1.8 Työsuhteet oppilaitoksissa

Tällä hetkellä autoalan opetushenkilöstöstä jopa 84 % on toistaiseksi olevassa työsuhteessa. Tämä tarkoittaa, että vastaajista 147:llä on toistaiseksi oleva työsuhde (kuva 17).

Kuva 18. Työsuhteet autoalan opetushenkilöstöllä.

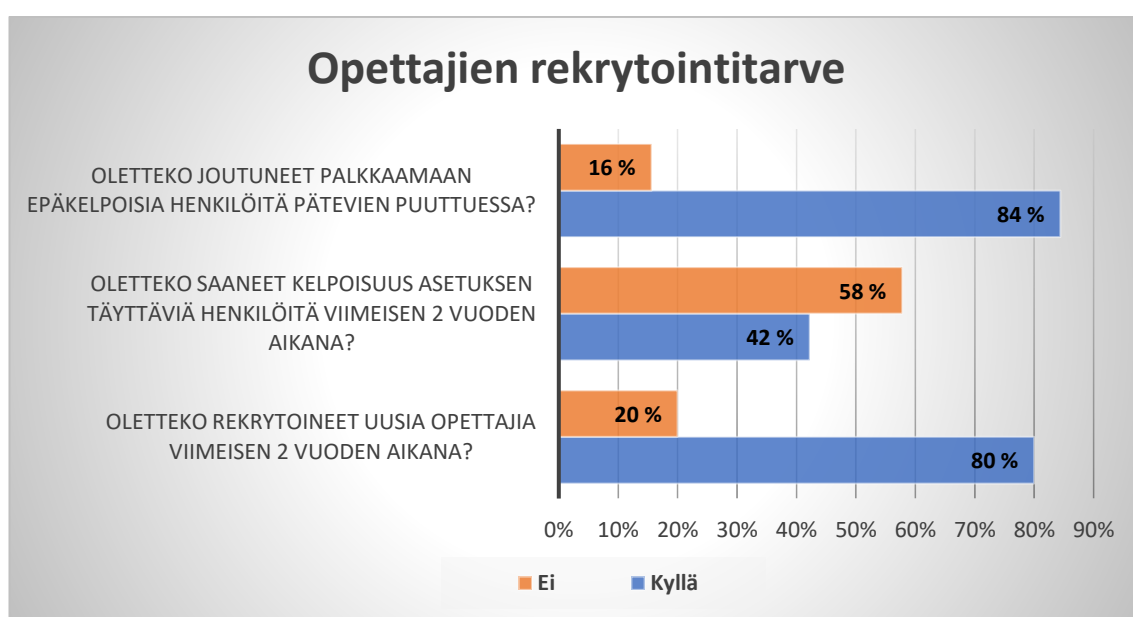
Määräaikaisia oli 24 ja ehdollisena 5 opetushenkilöstöön kuuluvaa. Ehdollisuus tarkoittaa sitä, että työntekijät ovat työsopimusta tehdessään sitoutuneet määräajassa, yleensä kolmessa vuodessa, suorittamaan kelpoisuusvaatimuksesta puuttuvan tutkinnon. Niin ollen hekin kuuluvat yleensä suoraan toistaiseksi voimassa olevaan henkilöstöryhmään. Tämä määräaikaisten pieni määrä ihmetyttää, koska vain 57 %:lla eli 100 vastanneella on pedagoginen pätevyys, joka on yksi kelpoisuuden pätevyysvaatimuksista. Toisaalta tässä kohtaa kyselyä ei ollut eroteltu, onko vastaaja opettaja vai ohjaaja. Ohjaajillahan ei ole pätevyysvaatimuksena pedagoginen pätevyys kuten opettajilla.

4.1.9 Pätevöittävät opinnot

Kyselyssä ilmeni, että 74,4 % (131) vastaajista oli suorittanut opettajana ollessaan jonkinasteisia pätevöittäviä opintoja. Vastaavasti 25 %, 45 vastaajaa, ei ollut niitä suorittanut. Tähän kysymykseen oli lisätty mahdollisuus kertoa, mitä pätevöittäviä opintoja oli suorittanut. Suurin osa vastanneista (104) oli opettajan työn ohessa suorittanut puuttuvat opettajan opinnot.

4.1.10 Opettajien rekryointitarve oppilaitoksissa

Kyselyssä seuraavat kysymykset osoitettiin oppilaitosten rekryointeihin osallistuville henkilöille. Koko vastaajien 176 määrästä 45 opetusalan henkilöä osallistuu oman oppilaitostensa rekryointitilanteisiin. Seuraavat analyysit koskevat ainoastaan tätä joukkoa eikä koko 176 vastaajan joukkoa (kuva 19).

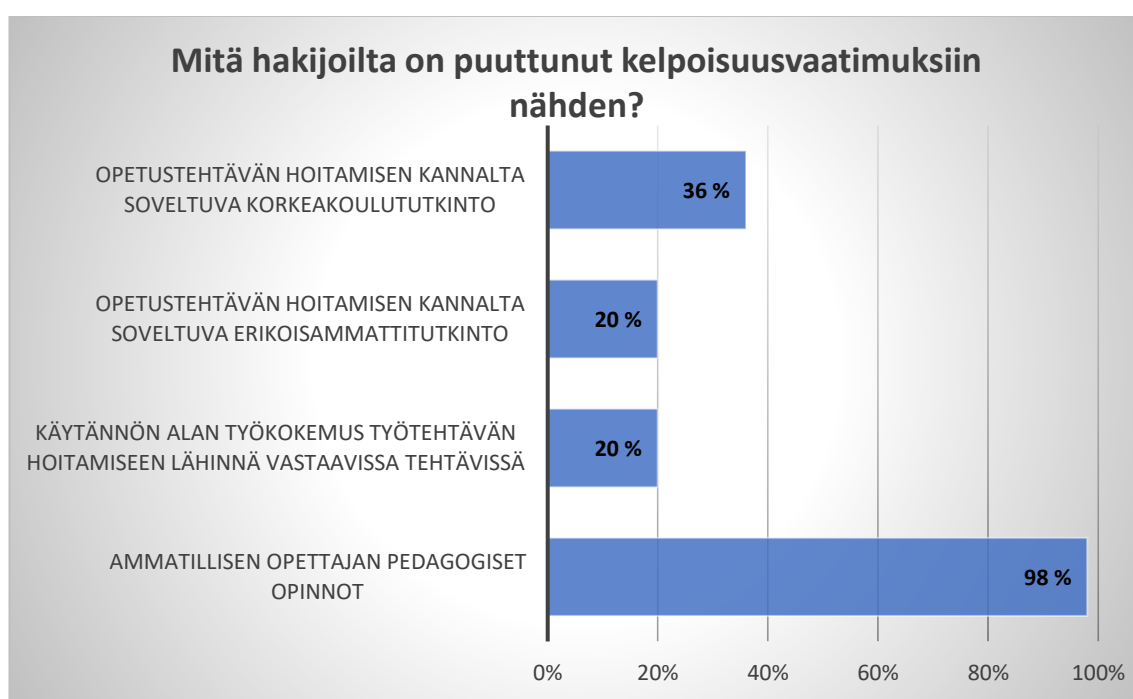

Kuva 19. Opettajien rekryointitarve oppilaitoksissa.

Vastaajista viimeisen kahden vuoden aikana on oppilaitoksella 80 %:lla ollut rekryointitarve ja rekryointiprosessi meneillään. Vastaajista 84 % kertoi, että he eivät olleet saaneet rekrytoitua kelpoisuusvaatimukset täyttäviä opettajia töihin ja olivat joutuneet palkkaamaan epäpäteviä henkilöitä. Tämä johtunee siitä, että

todennäköisesti ei ole ollut päteviä hakijoita, jolloin on jouduttu palkkaamaan esimerkiksi määräaikaisena korvaavaa opetushenkilöstöä. Jos hakijoiden joukossa olisi ollut enemmän päteviä hakijoita, ei pätevien henkilöiden palkkaus olisi lain mukaankaan ollut mahdollista. Tässä näkyy selvästi se, että työmarkkinoilla ei liiemmin ole opetuskelpoisuuden täyttäviä työnhakijoita.

Mitä siis näiltä hakijoilta on puuttunut (kuva 20), koska vastaajista jopa 58 % ilmoitti, että he eivät ole saaneet hakuprosessin aikana yhtään kelpoisia hakijoita?

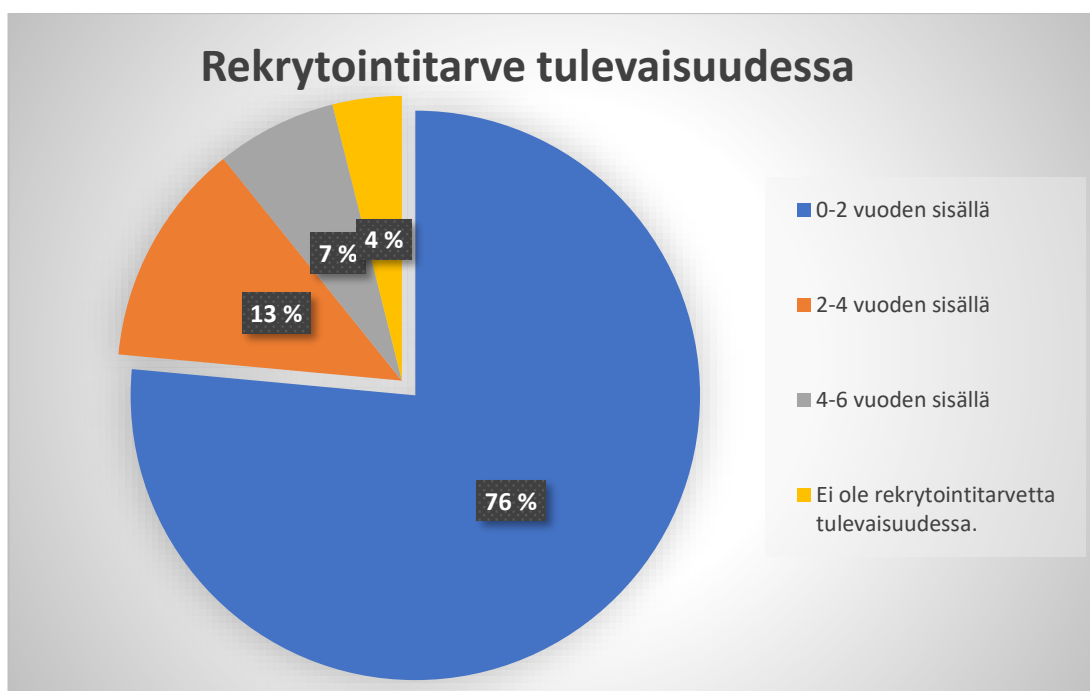
Kuva 20. Hakijoiden puutteet kelpoisuusasetuksiin nähden.

Kuten kuvasta 19 selviää, vastaajista 98 % ilmoitti, että hakijoilta on puuttunut opettajan pedagogiset opinnot. Seuraavaksi suurin puute on ammatillisten opintojen tuoma pätevyys, puuttuvat korkeakoulututkinnot tai opetustehtäviin soveltuva erikoisammattitutkinto. Yhteensä 56 %:lla hakijoista nämä tutkintovaatimukset eivät täytyneet. Alan työkokemus ei niinkään osoittautunut ongelmaksi muihin vaatimuksiin verrattuna. Vastausten prosenttimääristä näkee myös sen, että osalta hakijoista on jäänyt täyttymättä enemmän kuin yksi pätevyysvaatimus.

Pedagogisten opintojen puute lähestulkoon kaikilla hakijoilla osoittaa sen seikan, että autoalalla työskentelevät muuten pätevyysvaatimukset täyttävät henkilöt eivät hakeudu opettajaopintoihin kovinkaan helposti. Yhdeksi ongelmaksi muodostuu muiden kuin korkea-asteen suorittaneiden vaikeudessa päästä ammatillisiin opettajaopintoihin. Tässä kohtaa on hyvä, että on mahdollisuus palkata näitä henkilöitä ehdolliseen työsopimukseen, jossa sitoudutaan esimerkiksi kolmen vuoden aikana suorittamaan nämä puuttuvat pedagogiset opinnot ja näin saamaan työn ohessa pätevyys opetustoimeen. Yleensä opettajana toimiminen mahdollistaa erikoisammattitutkinnon suorittaneille pääsyn opettajakoulutukseen työnantajan suosituksella.

4.1.11 Tarve rekrytoida opetushenkilöstöä tulevaisuudessa

Opettajien palkkauksen tarve tulevaisuudessa on autoalalla suuri (kuva 21). Tähän on suoranaisesti johtanut seikka, joka ilmeni aiemmin kuvassa 5. Opettajien määrä vuonna 2010 oli 8,7 opiskelijaa/opettaja, kun vuonna 2019 suhde oli 34,4 opiskelijaa/opettaja. Muutos on tuskin herättänyt suurtakaan halua siirtyä työelämästä opettajan toimeen. Opettajien määrän supistuminen on suoraan verrannollinen rahoituksen supistumiseen ammatillisesta opetuksesta, kuten luvussa 2.7 kuvassa 4 on osoitettu. Aikavälillä 2013–2017 valtiovalta on supistanut ammatillisen koulutuksen rahoitusta 22 %, ja siitä huolimatta opiskelijamäärä on samalla aikavälillä noussut n. 5 %.

Kuva 21. Opettajien rekryointitarve oppilaitoksissa 0–6 vuoden sisällä.

Oppilaitoksissa selvästi näkyy suurikin rekryointitarve uudelle opetushenkilöstölle. Se, onko valtio lisäämässä rahoitusta toisen asteen koulutukseen, vaikuttaa suoraan siihen, pystytäänkö tätä opettajavajetta paikkaamaan lähiaikoina. Kuvasta 20 nähdään, että jopa 76 % vastanneista on arvioinut oppilaitoksellaan olevan tarve rekrytoida opetushenkilöstöä 2 vuoden sisällä. Tämän lisäksi 13 % vastanneista ilmoitti oppilaitoksellaan olevan rekryointitarvetta 2–4 vuoden sisällä. Tähän pohjautuen opettajatarve on autoalalla todellinen. Ainoastaan 4 % vastaajista arvioi, että heillä ei ole lähitulevaisuudessa rekryointitarvetta.

Rekryointitarpeeksi arvioi 93 % vastaajista 1–2 opettajaa. Vain 7 % oli sitä mieltä, että tulevaisuuden rekryointitarve olisi 2–4 opettajaa. Tämän yli meneviä vastauksia ei esiintynyt kyselyssä.

4.1.12 Kelpoisuusvaatimusten nykyaikaistaminen

Ammatillisten opettajien kelpoisuusvaatimusten muutostarve on monesti ollut esillä eri julkaisuissa vuosien varrella. Viimeisimpinä oli artikkeli Opettaja-lehdessä 10.3.2022 [26], jossa todettiin seuraavaa:

Suomi onkin mahdollottoman yhtälön edessä. Osaajista on pula, mutta ilman päteviä opettajia oppilaitokset eivät pysty heitä työmarkkinoille tuottamaan.

Jos pulan syvyyttä pitäisi kuvata asteikolla 1–10, valitsisin numeron 10. Joskus opettajien virkoihin ei saada yhtäkään hakemusta, Omnian toimialarehtori Kari Mäenpää sanoo puhelinhaastattelussa.

Opettajapula syvenee lähivuosina, kun eläkebuumi kiihtyy. Opetushallituksen selvityksen mukaan vuonna 2019 peräti 62 prosenttia ammatillisista opettajista oli yli 50-vuotiaita.

Myös kyselyn vastauksiin pohjaten olisi toisen asteen koulutusta syytä lähteä muuttamaan houkuttelevammaksi ja helpommaksi opettajaksi pyrkiville. Kyselyyn 45:stä rekrytoineihin osallistuvasta vastaajasta oli 76 % sitä mieltä, että au-toalan ammatillisten opettajien kelpoisuusvaatimuksia pitäisi helpottaa. Tätä tukevat myös Opettaja-lehden artikkelia varten haastateltujen kommentit.

4.1.13 Oppilaitosten kokemat haasteet rekrytoinneissa

Kyselyssä vastaajilla oli mahdollisuus avoimesti kommentoida haasteita, joita he ovat kokeneet rekrytoidessaan uusia opettajia ja ohjaajia oppilaitoksiinsa. Vastaajien esittämiä avoimia kommentteja olivat seuraavat:

Päteviä alansa osaajia ei ole ollut. Pätevöitymisen voi opiskella työn ohessa ehdollisen työsopimuksen kautta.

Eryteisesti tekniikan aloilla haasteena on löytää kelpoisuusasetuksen mukaisia hakijoita. Yleisimmin puuttuu pedagogiset opinnot, mutta tietyille aloille myös esim. insinöörin tutkinto.

Sopivia ei vain ole, joilla kaikki osa-alueet olisivat hyvät. Ammattilaisia olisi varmaan, mutta asenteet tai toimeen tuleminen opiskelijoiden kanssa taikka henkilöstön ovat heikot.

Hakijoita ei löydy. Hakijoita todella vähän. Aika vähän on kiinnostuneita hakijoita.

Noin kymmenen vuoden kokemuksella hakijamäärät vähentyneet avoimena oleviin paikkoihin. Insinööri hakijoita vähän vaikka kelpoisuutta on laajennettu siten

että riittää tekniikan alan insinööriopinnot ml. autoalan kokemus. Epäpätevyysalennukset palkassa karsii myös työpaikan vastaanotamista, koska kilpailua työmarkkinoilla tekijöistä on.

Asetuksen kelpoisuusvaatimukset näyttävät monessa kohtaa olevan suurin ongelma opettajien rekrytoinnissa. Toisaalta opetustyön arvostus ja palkkataso eivät ole kilpailukykyisiä ja epäkelpoisuusvähennykset vielä vähentävät palkkausta. Opettajan työ on lisäksi hyvin laaja-alaista, sillä siihen kuuluvat ammatillisessa toisen asteen koulutuksessa ammattiaineiden lisäksi hyvin vahvasti sekä kasvatukselliset että erilaiset hallinnolliset työt.

4.1.14 Vastaajien kehitysehdotuksia

Avoimien vastausten lisäksi työssä kerättiin vastaajilta mahdollisia kehitysehdotuksia oletettuun ongelmaan saada päteviä opettajia autoalan opetustöihin. Näissäkin vastauksissa oli hyvin paljon yhteneväisyyttä sen kanssa, mitä vastaajat kokivat ongelmiksi uusien opettajien rekrytoinneissa. Vastaajat esittivät seuraavia kehitysehdotuksia:

Korkeakouluopintojen parempaa mahdollisuutta hoitaa työn ohella monimuotoisena tai jopa oppisopimuksella korkeakoulututkinto. Oppisopimuksella parannettaisiin hakijamäärää ja mahdollisuutta palkata epäpätevä.

Palataan aikaan, jolloin opettajan tehtävä oli opettaa ja toimisto hoiti paperityöt.

Tarjotaan hyviksi havaituille työpaikkaohjaajille mahdollisuus kouluttautua opettajaksi esim. 3—5 vuoden aikana yhdessä työnantajan ja opetuksen järjestäjän tuella. Jatkossa kaikki voittavat, koska saadaan hyviä opettajia, jotka kouluttavat yhdessä työelämän kanssa heille parempaa työvoimaa kuin nykyisellä harjoita ja hällitse mentaliteetilla saadaan.

Alan imagon ja palkkauksen parantaminen. Valtion taholta pitäisi tulla parannusta opetusmaailmaan, jotta tämä houkuttaisi tulemaan töihin. Nyt porukkaa lähtee ammatilliselta puolelta pois.

Pätevyysvaatimuksista ei pitäisi joustaa, vaan tilanne tulisi korjata esim. palkkauksen keinoin.

Vastausten ehdotuksissa tulee esiin useampia seikkoja. Yksi näistä pedagogisiin opintoihin pääsyn helpottaminen. Ehdollista työskentelyaikaa voisi pidentää nykyisestä kolmesta vuodesta viiteen vuoteen. Tällä mahdollistettaisiin sekä insinööri- että pedagogisten opintojen suorittaminen ja uusien opettajien työllistyminen opetusosalalle.

Varsinkin yksityiseltä sektorilta ammatillisten osaajien siirtyminen kunnalliselle puolelle saattaa olla haastavaa palkkauksen vuoksi. Jos työnhakijalla ei ole heti tarvittavia pätevyyskysymyksiä, niin tämä näkyy voimakkaasti palkkauksen tasossa, mikä saattaa rajoittaa siirtymistä koulumaailmaan. Vastaavasti myös opettajia on siirtynyt opetusosalta yksityisen sektorin puolelle lisääntyneen työkuorman ja palkkaukseen liittyvien seikkojen vuoksi.

4.2 Haastatteluvastaukset

Haastatteluissa tuli selkeästi esille se, että kelpoisuusvaatimukset pitäisi muuttaa nykyaikaa enemmän palveleviksi. Jo kyselyssä 76 % vastaajista oli kelpoisuusvaatimusten muuttamisen kannalla. Ehdotuksia oli esimerkiksi erikoisammattitutkinnon soveltuvuus yhdeksi pätevyysvaatimukseksi, joka autoalalla onkin jo käytössä. Toisena oli mahdollisuus pidentää ehdollista työsopimusta, jonka aikana voitaisiin suorittaa esimerkiksi puuttuva insinöörin (AMK) tutkinto ja pedagogiset opinnot. Haastatteluissa lähes kaikilla oli sama ongelma, että avoimiin opettajan toimiin ei ole riittävästi hakijoita. Lisäksi vähäisistäkin hakijoista suurimmalla osalla ei ollut vaadittavia pätevyyskysymyksiä. Pääkaupunkiseudulla hakijoiden joukossa kuitenkin oli runsaasti kelpoisia hakijoita. Lehtorin paikkaa hakeneiden joukossa oli mukana myös niitä, jotka olivat aiemmin olleet opettajina määräaikaikaisina.

Haastateltavien mukaan autokannan sähköistyessä opetusosalllakin vaaditaan uudenlaista osaamista, jota välttämättä sieltä ei tällä hetkellä löydy. Korjaamoilla tätä osaamista jo on, ja sen saaminen opetusosalalle olisi ehdottoman tärkeää. Tästä syystä korjaamoalalla toimiva erikoisammattitutkinnon suorittanut asentaja soveltuisi myös opetusalalla ammattiaineiden opetukseen.

Haastateltavista kaikki kertoivat viimeaikaisista rekrytoinneista ja niiden tarpeesta lähitulevaisuudessakin. Suurimmaksi huolenaiheeksi nousi esille juuri pätevyysvaatimukset ja niistä johtuva hakijoiden pieni määrä. Kun kaikilla haastateltavilla on ollut haku auki opettajan toimeen, niin hakijoiden määrä on jäänyt 1–6 hakijaan.

5 Yhteenveto ja päätelmät

Tämä työ oli monella tapaa ajankohtainen ja tarpeellinen. Tutkimuksen kohteena ollut autoalan opettajien saatavuuteen liittyvää ongelmaa lähestyttiin monesta suunnasta. Työssä käytettiin erilaisia tutkimusmenetelmiä, joilla saatiin vastaukset tutkimuskysymyksiin.

Työ rajattiin koskemaan vain autoalan perustutkintoa järjestävien koulutuksenjärjestäjien opetushenkilöstöä. Tämä oli perusteltua, sillä autoalan koulutusta järjestetään Suomessa monella kouluasteella. Autoalan perustutkinnon koulutuksenjärjestäjät selvitettiin virallisten tilastojen, oppilaitosten verkkosivujen ja opinnäytetyön tekijöiden oman yhteistyöverkoston avulla. Kysely suunnattiin sekä autoalan opetushenkilöille että heidän esimiehilleen.

Työssä tutkittiin aluksi ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä ja asetusta ammatillisen opettajan kelpoisuudesta. Kyselyn taustakysymysten avulla saatiin selville vastaajien opettavan alan koulutus, työkokemus ja suoritettut opettajaopinnot, samat asiat, jotka kelpoisuusehdoissakin on määritelty.

Kirjallisuustutkimuksella selvitettiin ammatillisen koulutuksen kehittymistä. Autoalan koulutusta on järjestetty aina, kun Suomessa on autoiltu, ja tullaan myös tulevaisuudessa järjestämään. Tulevaisuuden ammatillisen opettajan on kyettävä vastaamaan uusiin haasteisiin, joita muuttuva toimintaympäristö ja kehittyvä autiotekniikka tuovat tullessaan.

Kelpoisuusasetusta on muutettu sen voimassaolon aikana. Opettajapula on myös havaittu tekniikan ja liikenteen aloilla. Kaikkiin osaamisaloihin ei ole olemassa alaa vastaavaa korkeakouluopetusta. Ammatillisen opettajan kelpoisuuden antava pedagoginen koulutus on aina ollut mahdollista suorittaa ehdollisena määräajassa sen jälkeen, kun on aloittanut työnsä ammatillisena opettajana. Kysely myös vahvisti tämän käytännön, sillä kolme neljästä kyselyyn vastanneesta oli suorittanut opettajaksi pätevöittäviä opintoja opettajana toimimisen aikana.

Tilanteessa, jossa avointa paikkaa ei hae yhtään kelpoista hakijaa, on opettamaan mahdollista ottaa määrääjäksi epäpätevä. On kuitenkin suuri kynnys lähteä vakituisesta ja usein parempipalkkaisesta työstä yhdeksi lukuvuodeksi opettamaan. Ammatillisen opettajan työssä tarvitaan opetettavan alan substanssin osaamista, ja sitä ei voi hankkia muuten kuin toimimalla opetettavaa alaa lähinnä vastaavissa tehtävissä autokorjaamolla. Autot, ammatillisen koulutuksen toimintaympäristö ja työn vaatimukset muuttuvat. Kelpoisuusasetus on muuttunut, mutta onko muutos ollut riittävä? Täytyisi siis lisätä ja helpottaa halukkaiden siirtymistä autoalan opettajaksi, sillä autojen tekninen kehittyminen on ollut varsin vauhdikasta viime vuosien aikana.

Kohderyhmän ja opetushenkilöstön esihenkilöiden yhteystietojen selvittäminen oli ennakoitua vaikeampaa. Tänä päivänä kuvittelisi niin yritysten kuin oppilaitostenkin henkilöstön tavoitettavuuden olevan helppoa. Oppilaitosten internetsivuilta löytyy kyllä lähes aina henkilöhakuosio, mutta sen toteutus ei kaikissa paikoissa ole ongelmaton.

Opinnäytetyössä oli tarkoitus lähettää kysely suoraan opettajille, mutta siitä luovuttiin, koska osalla koulutuksenjärjestäjistä ei opettajien yhteystietoja ole lainkaan saatavilla. Kysely lähetettiin oppilaitosten koulutuspäälliköille tai vastaaville henkilöille. Heitä pyydettiin välittämään kysely eteenpäin kohderyhmälle. Heidänkin yhteystietonsa olivat osalla oppilaitoksista hyvin huonosti löydettävissä. Osassa yhteistietohakuja olisi pitänyt suoraan tietää esimerkiksi etsittävän henkilön nimi. Toisissa hakutoiminnoissa pystyi esimerkiksi hakeman toimialaa, mutta tämäkään haku ei yleensä tuottanut tulosta. Tällä haulla saattoi löytää opetushenkilöstön mutta ei toimialan vastaavaa. Yksinkertaisin keino yhteystietojen saamiseksi oli puhelinsoitto oppilaitoksen puhelinvaihteeseen. Tässä olisikin monella oppilaitoksella parannettavaa, jotta henkilöstö olisi paremmin tavoitettavissa. Toisaalta samalla kun pyysimme koulutuspäälliköitä välittämään kyselyn eteenpäin, kysyimme opetushenkilöstön henkilömäärän ja näin saimme todellisen kohderyhmän koon selville.

Opinnäytetyömme osoittaa selkeästi vallitsevan opettajapulan ja tarpeen reagoida siihen nopeasti. Autoalan opetushenkilöstön ikärakenne on haastava. Kyselyyn vastanneista yli puolet oli 50-vuotiaita tai vanhempia. Alle 30-vuotiaita oli vain 2 % vastanneista. Autoalan koulutuksessa viime vuosikymmenen aikana tapahtuneet muutokset ovat vähentäneet opetushenkilöstön lukumäärää, vaikka opiskelijamäärät ovat pysyneet samana tai jopa hieman kasvaneet. Tämä ja samanaikainen autojen tekninen kehitys muodostavat koko autoalaa koskevan haasteen. Yhtenä ratkaisuna tähän ongelmaan voi olla opettajauran alkuvaiheiden helpottaminen ja alan houkuttelevuuden lisääminen.

Lähteet

- 1 Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. 1998. 986/14.12.1998.
- 2 Moisala, U. E. 1983. Auto Suomessa. Auton kaupan ja käytön ja korjaamotoiminnan historia vuoteen 1983. Helsinki: Autoalan Keskusliitto ja Autotuojat ry.
- 3 Nykänen, Panu. 2019. Kun hevosvoimat syrjäyttivät hevosen. Autoalan koulutuksen tarve, synty ja vakiintuminen. Helsinki: Suomen Autoteknillinen Liitto.
- 4 Laukia, Jari. 2013. Tavoitteena sivistynyt kansalainen ja työntekijä. Ammattikoulu Suomessa 1899–1987. Väitöskirja. Helsingin yliopisto.
- 5 Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena. 2015. Tutkimushaastattelu. Teema-haastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus.
- 6 Ammatillisten aineiden opettajien sekä rehtoreiden kelpoisuusvaatimuksia selvittäneen työryhmän loppuraportti. 2010. Helsinki: Opetusministeriö.
- 7 Nykänen, Panu. 2018. Tekniikan Waiheita 1/18. Kenen vastuulla koulutusta, Autotekniikan koulutuksen virstanpylväitä Suomessa 1917–1950. Helsinki: Tekniikan Historian Seura ry.
- 8 Nykänen, Panu. 2020. Kun tietokoneet ottivat ohjat. Autoalan koulutuksen kasvu ja kansainvälistyminen, vuodet 1960–2010. Helsinki: Suomen Autoteknillinen Liitto.
- 9 Suomen koulutusjärjestelmä. Verkkoaineisto. Opetus- ja kulttuuriministeriö. <<https://okm.fi/koulutusjarjestelma>>. Luettu 8.3.2022.
- 10 EU:n viimeiset ilmastopoliittiset toimet. Verkkoaineisto. Eurooppa-neuvosto. <<https://www.consilium.europa.eu/fi/policies/climate-change/eu-climate-action/>>. Luettu 17.3.2022.
- 11 Suomen virallinen tilasto: Moottoriajoneuvojen ensirekisteröinnit. Verkkoaineisto. Tilastokeskus. <https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__lii__merek/statfin_merek_pxt_11al.px/table/tableViewLayout1/>. Luettu 17.3.2022.

- 12 Automarkkinoiden vuosikatsaus 2022. Autoalan Tiedotuskeskus. Verkkoaineisto. <https://www.aut.fi/files/2520/Autoala_Suomessa_2021_vuositalasto_0301_2022.pdf>. Luettu 17.3.2022.
- 13 Lang, Tarja; Malinen, Aleks; Åman-Kyyrö, Milla & Öörni, Risto (toim.). 2021. Kiihdytyskaistalla tulevaisuuden osaamiseen – Reittejä autoalan koulutuksen ja työelämän kehittämiseen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.
- 14 Laki ammatillisesta koulutuksesta. 2017. 531/2017.
- 15 Ammatillisen koulutuksen reformi. 2021. Tarkastuskertomukset 2/2021. Helsinki: Valtiontalouden tarkastusvirasto.
- 16 Opetushallinnon ohjaus- ja säätelypalvelu Oiva. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat. Tilastot. Verkkoaineisto. <<https://oiva.okm.fi/fi/tilastot>>. Luettu 18.3.2022
- 17 Autoalan perustutkintoa järjestävien oppilaitosten toimipisteet. Verkkoaineisto. Google Maps. <<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=116ZKtCzGyoUaelchB3HH8lYdvrEYk6bb&usp=sharing>>. Luettu 20.04.2022.
- 18 Uudistus ilman resursseja. 2019. Verkkoaineisto. Opetusalan Ammattijärjestö OAJ. <<https://www.oaj.fi/ajankohtaista/julkaisut/2019/uudistus-ilman-resursseja/>>. Luettu 19.3.2022.
- 19 Opintopolku.fi. Verkkosivusto. Opetushallitus. <<https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/amatilliset-opettajakorkeakoulut/amatillinen-opettajankoulutus/#Jos%20sinulla%20ei%20ole%20korkeakoulututkintoa>>. Luettu 13.4.2022.
- 20 Heikkilä, Tarja. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- 21 Taanila, Aki. Akin menetelmäblogi. Verkkoaineisto. <<https://tilastoapu.wordpress.com/2012/03/01/otoskoko>>. Luettu 31.3.2022.
- 22 Kvantitatiivisten menetelmien tietovaranto. Verkkoaineisto. KvantiMOTV. <<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/otos/otantamenetelmat.html>> Luettu 31.3.2022.
- 23 Hyvärinen, Matti; Nikander, Pirjo & Ruusuvuori, Johanna. 2017. Tutkimushaastattelun käsikirja. Tampere: Vastapaino.
- 24 Tiedonkeruumenetelmät. Verkkoaineisto. Tilastokeskus. <<https://www.stat.fi/keruu/menetelmat.html>>. Luettu 8.2.2022.

- 25 Raine, Valli (toim.). 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS-kustannus.
- 26 Tikkanen, Tiina. 2022. Amisopeja etsitään nyt kissojen ja rekryrahojen kanssa. Opettajalehti. 11.3.2022, s. 12.

Tilastoja autoalan aloituspaikoista, hakija- ja opettajamääristä sekä opetuksen järjestäjistä

Yhteishaun aloituspaikat	Jatkuva haku auki	Yhteishaku 2022	Oppilaitos ja toimipiste	Kunta	Maakunta
160		x	Stadin ammatti- ja aikuisopisto	Helsingin kaupunki	Helsinki
94	x	x	OSAO	Koulutuskuntayhtymä OSAO	Oulu, Haukipudas
90		x	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	Tampereen kaupunki	Tampere Ajokipudas
90		x	Turun ammatti-instituutti	Turun kaupunki	Turku Peltola
80		x	Omnia	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Espoo Suomenoja
80		x	Vantaan ammattiopisto Varia	Vantaan kaupunki	Vantaa
66	x	x	Gradia	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	Jyväskylä
64		x	Sedu	Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki
50	x	x	Koulutuskeskus Salpaus	Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä	Lahti
48		x	Salon seudun ammattiopisto	Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä	Salo
45		x	Keuda	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Järvenpää
44	x	x	Ammattiopisto Tavastia	Koulutuskuntayhtymä Tavastia	Hämeenlinna
44		x	Savon ammattiopisto	Savon Koulutuskuntayhtymä	Kuopio
43		x	Riveria	Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Joensuu
40	x	x	Etelä-Savon ammattiopisto Esedu	Etelä-Savon Koulutus Oy	Mikkeli
38		x	Raseko ammattiopisto	Raisio Seudun Koulutuskuntayhtymä	Raisio
36	x	x	Kainuun ammattiopisto, KAO	Kajaanin kaupunki	Kajaani
36		x	WinNova	Länsirannikon Koulutus Oy	Pori
34		x	Saimaan ammattiopisto Sampo	Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Lappeenranta
32		x	Ammattiopisto Lappia	Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Kemi
32	x	x	Koulutuskeskus JEDU	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Nivala
30		x	Lapin koulutuskeskus REDU	Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	Rovaniemi
25		x	Keuda	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Mäntsälä
25		x	Luksia	Lukisa, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Lohja
25		x	Luksia	Lukisa, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Vihti
24		x	Ekami, Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	Hamina
24	x	x	OSAO	Koulutuskuntayhtymä OSAO	Muhos
24		x	Yrkesakademien i Österbotten	Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur	Vaasa
22		x	Ammattiopisto Spesia	Ammattiopisto Spesia Oy	Järvenpää
22	x	x	Gradia	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	Jämsä
22		x	Hyria koulutus Oy	Hyria koulutus Oy	Riihimäki
22		x	Hyria koulutus Oy	Hyria koulutus Oy	Hyvinkää
22		x	Keuda	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Nurmijärvi
22		x	Keuda	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Kerava
22		x	Mäntän seudun koulutuskeskus	SASKY koulutuskuntayhtymä	Mänttä-Vilppula
22		x	Savon ammattiopisto	Savon Koulutuskuntayhtymä	Kuopio
22		x	Savon ammattiopisto	Savon Koulutuskuntayhtymä	Varkaus
22		x	Valkeakosken ammattiopisto, VAAO	Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä	Valkeakoski
21		x	Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto	Äänekosken Ammatillisen Koulutuksen kuntayhtymä	Äänekoski
20		x	Ammattiopisto SAMledu	Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Savonlinna
20		x	Careeria	Careeria Oy	Porvoo
20	x	x	Esedu	Etelä-Savon Koulutus Oy	Pieksämäki
20		x	Forssan ammatti-instituutti	Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä	Forssa
20		x	Koulutuskeskus Brahe	Koulutuskuntayhtymä Brahe	Raah
20		x	Koulutuskeskus Salpaus	Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä	Heinola
20		x	Kouvolan ammattiopisto Oy, Eduko	Kouvolan ammattiopisto Oy, Eduko	Kouvola
20	x	x	Novida Ammattiopisto ja lukio	Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Loimaa
20		x	Sedu	Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Lapua
20		x	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	Tampereen kaupunki	Ylöjärvi
20		x	Vamia	Vaasan kaupunki	Vaasa
20		x	Vammalan ammattikoulu	SASKY koulutuskuntayhtymä	Sastamala
20	x	x	Yrkesakademien Practicum	Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab	Helsinki
18		x	Ammatti-instituutti lisäksi	SASKY koulutuskuntayhtymä	Hämeenkyrö
18		x	Axxell	Axxell Utbildning Ab	Karjaa
18	x	x	Järvisuudun ammatti-instituutti	Järvisuudun Koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi
18		x	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä	Kokkola
18	x	x	Novida Ammattiopisto ja lukio	Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Uusikaupunki
18		x	Optima	Optima samkommun	Pietarsaari
18	x	x	Yrkesakademien Practicum	Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab	Porvoo
17		x	WinNova	Länsirannikon Koulutus Oy	Rauma
16	x	x	Koulutuskeskus JEDU	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Haapavesi
16		x	Sataedu	Satakunnan koulutuskuntayhtymä	Ulvila
16		x	Sataedu	Satakunnan koulutuskuntayhtymä	Kokemäki
16		x	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	Tampereen kaupunki	Orivesi
16		x	Ylä-Savon ammattiopisto	Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	Iisalmi
15		x	Sataedu	Satakunnan koulutuskuntayhtymä	Kankaanpää
14		x	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	Tampereen kaupunki	Virrat
10	x	x	Kainuun ammattiopisto, KAO	Kajaanin kaupunki	Kuusamo
10		x	Riveria	Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Nurmes
8	x	x	Ammattiopisto Luovi	Hengitysliitto ry	Muhos
8		x	Vammalan ammattikoulu	SASKY koulutuskuntayhtymä	Sastamala
6		x	Ammattiopisto Lappia	Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Muonio
6		x	Ammattiopisto Live	Live-säätiö sr	Helsinki
5		x	Kiipulan ammattiopisto	Kiipulasäätiö sr	Janakkala
4		x	Ammattiopisto Spesia	Ammattiopisto Spesia Oy	Pieksämäki
4		x	Optima	Optima samkommun	Uusikaarlepyy
3		x	Ammattiopisto Spesia	Ammattiopisto Spesia Oy	Turku
1		x	Ammattiopisto Spesia	Ammattiopisto Spesia Oy	Jyväskylä
2241					

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku						
Tekniikan ja liikenteen ala						
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	Erotus paikan vastaanottaneet - aloituspaikat
2022	2148	tämä tieto kerätty opintopolku.fi palvelusta 2022 yhteishakuun osallistuneilta				
2021						
Autoalan perustutkinto	2 202	2 490	7 833	2 400	2 013	-189
2020	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 252	2 040	6 849	2 154	1 836	-416
2019	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 304	2 112	7 047	2 265	1 881	-423
2018	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 392	2 142	6 915	2 277	1 878	-514
2017	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 423	2 343	7 131	2 418	1 935	-488
2016	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 391	2 553	7 674	2 598	2 052	-339
2015	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 388	2 727	8 124	2 697	2 169	-219
2014	Aloituspaiikat	Ensisijaiset hakijat	Kaikki hakijat	Valitut	Paikan vastaanottaneet	
Autoalan perustutkinto	2 460	3 033	8 844	2 859	2 205	-255
Yhteensä	18 812	19 440	60 417	19 668	15 969	-2 843

Opiskelijat	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Autokorinkorjauksen osaamisala	510	561	522	762	759	744	708	681	573	573	510
Automaalauksen osaamisala	327	339	315	426	414	345	390	396	402	360	390
Automynnin osaamisala	66	60	63	66	78	96	102	132	135	102	96
Autotekniikan osaamisala	4 809	4 938	5 298	7 014	7 095	7 158	7 377	7 221	7 230	7 314	7 077
Kompetensområdet bilplåtslagning	9	12	9	12	9	1-4	1-4		1-4		
Kompetensområdet bilteknik	264	261	267	309	384	363	357	363	264		
Kompetensområdet reservdelsförsäljning	27	30	21	9	6	6	1-4	1-4	1-4		
Moottorikäyttöisten pienkoneiden korjauksen osaamisala	87	237	273	372	387	456	504	471	393	339	288
Tuntematon	1 038	900	741	588	666	750	543	708	780	1 002	1 068
Autoalan perustutkinto	1 038	900	741	588	666	750	543	708	780	1 002	1 068
Tekniikan ja liikenteen ala	1 038	900	741	588	666	750	543	708	780	1 002	1 068
Varaosamynnin osaamisala	93	84	84	135	114	126	138	150	126	114	108
Yhteensä	7 230	7 425	7 596	9 690	9 909	10 041	10 122	10 125	9 900	9 804	9 540

	Opettajien lukumäärä (tiedonkeruussa)	Muodollisesti kelpoiset	Muodollisesti kelpoisten osuus vastanneista
2019	6 123	5 703	93,1 %
Tekniikan alat	1 539	1 389	90,3 %
ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	285	255	89,5 %
muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	315	264	83,8 %
2016	9 429	8 484	90,0 %
Tekniikan ja liikenteen ala	2 697	2 295	85,1 %
ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	546	435	79,7 %
muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	447	339	75,8 %
2013	15 018	11 985	79,8 %
Tekniikan ja liikenteen ala	4 626	3 348	72,4 %
ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	987	660	66,9 %
muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	612	369	60,3 %
2010	14 514	10 536	72,6 %
Tekniikan ja liikenteen ala	4 506	2 931	65,0 %
ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	831	480	57,8 %
muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	747	432	57,8 %

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Opettajatiedot%20-%20ammatillinen%20-%20kelpoisuus%20-%20ala.xlsb

	Koulutuksen järjestäjä	Järjestäjän toiminta-alue	Opetuskieli tai -kielet	tutkintokoodi	tutkinnon nimi
1	Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Etelä-Karjala	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
2	Järvi-seudun Koulutuskuntayhtymä	Etelä-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
3	Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Etelä-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
	Suomen Yrittäjäopisto Oy	Etelä-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
	Suupohjan Koulutuskuntayhtymä	Etelä-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
4	Etelä-Savon Koulutus Oy	Etelä-Savo	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
5	Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Etelä-Savo	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
6	Kajaanin kaupunki	Kainuu	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
7	Kiipulasäätiö sr	Kanta-Häme	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
8	Koulutuskuntayhtymä Tavastia	Kanta-Häme	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
9	Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä	Kanta-Häme	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
10	Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä	Keski-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
11	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	Keski-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
12	Äänekosken Ammatillisen Koulutuksen kuntayhtymä	Keski-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
13	Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	Kymenlaakso	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
14	Kouvolan Aikuiskoulutussäätiö sr	Kymenlaakso	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
14	Kouvolan kaupunki	Kymenlaakso	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
15	Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Lappi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
16	Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	Lappi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
17	SASKY koulutuskuntayhtymä	Pirkanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
18	Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr	Pirkanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
19	Tampereen kaupunki	Pirkanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
20	Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä	Pirkanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
21	Optima samkommun	Pohjanmaa	ruotsi	351301	Autoalan perustutkinto
22	Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur	Pohjanmaa	ruotsi	351301	Autoalan perustutkinto
23	Vaasan kaupunki	Pohjanmaa	suomi, ruotsi	351301	Autoalan perustutkinto
24	Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	Pohjois-Karjala	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
25	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Pohjois-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
26	Koulutuskuntayhtymä Brahe	Pohjois-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
27	Koulutuskuntayhtymä OSAO	Pohjois-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
	KSAK Oy	Pohjois-Pohjanmaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
28	Savon Koulutuskuntayhtymä	Pohjois-Savo	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
29	Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	Pohjois-Savo	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
30	Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä	Päijät-Häme	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
31	Länsirannikon Koulutus Oy	Satakunta	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
32	Satakunnan koulutuskuntayhtymä	Satakunta	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
	AEL-Amiedu Oy	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
33	Ammattiopisto Spesia Oy	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
34	Axxell Utbildning Ab	Uusimaa	ruotsi	351301	Autoalan perustutkinto
35	Careeria Oy	Uusimaa	suomi, ruotsi	351301	Autoalan perustutkinto
36	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
37	Helsingin kaupunki	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
38	Hengitysliitto ry	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
39	Hyrä koulutus Oy	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
40	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
41	Live-säätiö sr	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
42	Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
43	Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab	Uusimaa	ruotsi	351301	Autoalan perustutkinto
44	Työtehoseura ry, ruotsiksi Arbetseffektivitetsföreningen rf	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
45	Vantaan kaupunki	Uusimaa	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
46	Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
47	Raision Seudun Koulutuskuntayhtymä	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
48	Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
49	Turun Aikuiskoulutussäätiö sr	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
50	Turun Ammattiopistosäätiö sr	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
51	Turun kaupunki	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto
	Valmet Automotive Oy	Varsinais-Suomi	suomi	351301	Autoalan perustutkinto

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 14.12.1998/986, joka tuli voimaan 1.1.1999

13 § Ammatillisten opintojen opettajan kelpoisuus ja siihen tehdyt muutokset

Numero	1150/2017	1168/2011	865/2005	986/1998
Voimaantulo	1.2.2018	1.8.2011	1.12.2005	1.1.1999
1. mom. kohta 1	joka on suorittanut koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän kannalta soveltuvan korkeakoulututkinnon;	joka on suorittanut koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän kannalta soveltuvan korkeakoulututkinnon;		joka on suorittanut soveltuvan ylempään korkeakoulututkinnon tai soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai, jollei soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa tai soveltuvaa ammattikorkeakoulututkintoa ole, koulutuksen järjestäjän päättämää opetustehtävää vastaavan alan korkeimman tutkinnon;
1. mom. kohta 2	joka on suorittanut vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;	joka on suorittanut vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;	joka on suorittanut vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;	joka on suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot;
1. mom. kohta 3	jolla on vähintään kolmen vuoden pituinen käytännön työkokemus opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä; sekä	jolla on vähintään kolmen vuoden pituinen käytännön työkokemus opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä; sekä		jolla on vähintään kolmen vuoden pituinen työkokemus tehtävää vastaavalla alalla; sekä
1. mom. kohta 4	jolla on pätevyys- tai lupakirja, jos alan tehtävissä toimiminen edellyttää pätevyys- tai lupakirjaa.	jolla on pätevyys- tai lupakirja taikka oikeus harjoittaa terveydenhuollon ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, jos alan tehtävissä toimiminen edellyttää pätevyys- tai lupakirjaa taikka laillistamista.		jolla on pätevyys- tai lupakirja taikka oikeus harjoittaa terveydenhuollon ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, jos alan tehtävissä toimiminen edellyttää pätevyys- tai lupakirjaa taikka laillistamista.

<p>1150/2017</p> <p>13 d § Ammatillisten tutkinnon osien opetuksen antaminen ilman pedagogisten opintojen suorittamista Ammatillisten tutkinnon osien opetusta on sen estämättä mitä 13–13 b §:ssä säädetään opettajien pedagogisista opinnoista oikeutettu antamaan myös henkilö, joka on otettu opettajaksi ehdolla, että hän kolmen vuoden kuluessa palvelussuhteen alkamisesta suorittaa mainitussa kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot.</p>	<p>1168/2011</p> <p>13 a § Ammatillisten opintojen opetuksen antaminen ilman pedagogisten opintojen suorittamista Ammatillisten opintojen opetusta on 13 §:n 1 momentin 2 kohdan estämättä oikeutettu antamaan myös henkilö, joka on otettu opettajaksi ehdolla, että hän kolmen vuoden kuluessa palvelussuhteen alkamisesta suorittaa mainitussa kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot.</p>	<p>986/1998</p> <p>4 mom. Tässä pykälässä tarkoitettujen opintojen opetusta on 1 momentin 2 kohdan estämättä oikeutettu antamaan henkilö, joka on otettu opettajaksi ehdolla, että hän kolmen vuoden kuluessa palvelussuhteen alkamisesta suorittaa mainitussa kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot.</p>
<p>13 c § Muuta ammatillista koulutusta antavan opettajan kelpoisuus Erityisestä syytä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:n mukaista ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta on sen estämättä mitä 13 §:ssä säädetään kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito.</p>	<p>7 mom. Erityisestä syytä muuta kuin näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista lisäkoulutusta sekä ammatillisissa erikoisoppilaitoksissa annettavaa ammatillista lisäkoulutusta on kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito.</p>	<p>5 mom. Erityisestä syytä ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmentavaa koulutusta sekä muuta ammatillista lisäkoulutusta on kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai, jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito.</p>
<p>2 mom. Edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetystä soveltuva korkeakoulututkintoa koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa, jos korkeakoulututkintojen järjestelmässä ei ole koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän edellyttämää soveltuva korkeakoulututkintoa tai jos koulutuksen järjestäjän päättämä opetustehtävä edellyttää erityisen vahvaa tai erikoistunutta käytännön ammattitaitoa. Opettajalla on tällöin oltava koulutuksen järjestäjän päättämään opetustehtävään soveltuva erikoisammattitutkinto tai, jollei tutkintorakenteessa ole soveltuva erikoisammattitutkintoa, muu soveltuva tutkinto tai koulutus, 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot sekä vähintään viiden vuoden pituinen käytännön työkokemus koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä.</p>	<p>2 mom. Edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetystä soveltuva korkeakoulututkintoa koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa, jos korkeakoulututkintojen järjestelmässä ei ole koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän edellyttämää soveltuva korkeakoulututkintoa tai jos koulutuksen järjestäjän päättämä opetustehtävä edellyttää erityisen vahvaa tai erikoistunutta käytännön ammattitaitoa. Opettajalla on tällöin oltava koulutuksen järjestäjän päättämään opetustehtävään soveltuva erikoisammattitutkinto tai, jollei tutkintorakenteessa ole soveltuva erikoisammattitutkintoa, muu soveltuva tutkinto tai koulutus, 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut opettajan pedagogiset opinnot sekä vähintään viiden vuoden pituinen käytännön työkokemus koulutuksen järjestäjän päättämän opetustehtävän sisältöä lähinnä vastaavissa tehtävissä.</p>	

Webropol- kysely

Opettajien urapolkukysely

 Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tervetuloa vastaamaan Webropol-kyselyyn, joka on osa YAMK-opintojemme lopputyötä.

Kyselyssä kerätään tietoa koulutuksen järjestäjien edustajilta sekä tutkintotavoitteisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstöltä. Kysely tuottaa tietoa opetus- ja ohjaushenkilöstön koulutus- ja työtaustasta, sekä opetettavaan alaan liittyvästä työkokemuksesta (Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 14.12.1998/986 13§).

Samalla kyselyllä kartoitetaan tulevaisuuden rekrytointitarvetta oppilaitoksenne esihenkilöiltä ja rekrytointiin osallistuvilta sekä heidän mielipidettään opettajan kelpoisuusvaatimuksista.

Taustakysymysten avulla pyrimme selvittämään alueelliset erot tutkimuskysymyksissämme. Kyselyn tulokset julkaistaan opinnäytetyössämme keväällä 2022. Kysely on lyhyt ja siihen vastaaminen vie 3–5 min. Kyselyyn osallistuvan vastaajan nimeä tai muita henkilötietoja ei kerätä tai tallenneta missään vaiheessa. Kyselyaineistoa käsitellään luottamuksellisesti, eikä yksittäisiä vastauksia ole mahdollista tunnistaa tulosten raportoinnista. Kyselytuloksia käytetään ainoastaan tässä opinnäytetyössä.

Tommi Kettunen, tommi.kettunen@kktavastia.fi, puhelin +358504617638

Jouni Asikainen, jouni.asikainen@kktavastia.fi, puhelin +358504715876

1. Koulutuksen järjestäjä

- AEL-Amiedu Oy
- Ammattiopisto Spesia Oy
- Axxell Utbildning Ab
- Careeria Oy
- Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
- Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Savon Koulutus Oy
- Helsingin kaupunki
- Hengitysliitto ry
- Hyria koulutus Oy
- Live säätiö sr
- Invalidisäätiö sr
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
- Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
- Järviseedun Koulutuskuntayhtymä
- KSAK Oy
- Kajaanin kaupunki
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
- Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä
- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Kiipulasäätiö sr
- Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä
- Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä
- Koulutuskuntayhtymä Brahe
- Koulutuskuntayhtymä OSAO
- Koulutuskuntayhtymä Tavastia
- Kouvolan Aikuiskoulutussäätiö sr
- Kouvolan kaupunki
- Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
- Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä
- Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Länsirannikon Koulutus Oy
- Optima samkommun
- Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä
- Raahen Koulutuskuntayhtymä
- Raison Seudun Koulutuskuntayhtymä
- Rastor-instituutti ry
- Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä
- SASKY koulutuskuntayhtymä
- Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä
- Satakunnan koulutuskuntayhtymä
- Savon Koulutuskuntayhtymä
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymä

- Suupohjan Koulutuskuntayhtymä
- Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab
- Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur
- Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr
- Tampereen kaupunki
- Toyota Auto Finland Oy
- Turun Aikuiskoulutussäätiö sr
- Turun Ammattiopistosäätiö sr
- Turun kaupunki
- Työtehoseura ry
- Vaasan kaupunki
- Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä
- Valmet Automotive Oy
- Vantaan kaupunki
- Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
- Äänekosken Ammatillisen Koulutuksen kuntayhtymä

2. Työskentelen *

- ammattiopistossa
 - aikuiskoulutuskeskuksessa
 - jossakin muussa autoalan opetusta järjestävässä organisaatiossa, missä?
-

3. Oma koulutustaustasi (Voi valita useamman vaihtoehdon tarvittaessa) *

- Perustutkinto PT
- Ammattitutkinto AT
- Erikoisammattitutkinto EAT
- Teknikko
- Insinööri

- Insinööri AMK
- YAMK tutkinto
- Ylempi korkeakoulututkinto
- Pedagoginen pätevyys
- Muu, mikä? _____

4. Työkokemukseni autoalalla (Ei opettajakokemusta tähän) *

- 0-3 vuotta
- 4-6 vuotta
- 7-10 vuotta
- 11-15 vuotta
- Yli 15 vuotta

5. Osaamisala, jolla toimin (Voit valita useampia vaihtoehtoja tarvittaessa) *

Autoalan perustutkinto

- Autokorinkorjauksen osaamisala
- Automaalauksen osaamisala
- Automyynnin osaamisala
- Autotekniikan osaamisala
- Moottorikäyttöisten pienkoneiden korjauksen osaamisala
- Varaosamyynnin osaamisala

Ajoneuvoalan ammattitutkinto

- Myynnin ja asiakaspalvelun osaamisala
- Vauriokorjauksen osaamisala
- Korjaamopalvelun osaamisala
- Rengaspalvelun osaamisala
- Työnjohdon osaamisala

Ajoneuvoalan erikoisammattitutkinto

- Korjaamopalvelun osaamisala

- Insinööri AMK
- YAMK tutkinto
- Ylempi korkeakoulututkinto
- Pedagoginen pätevyys
- Muu, mikä? _____

4. Työkokemukseni autoalalla (Ei opettajakokemusta tähän) *

- 0-3 vuotta
- 4-6 vuotta
- 7-10 vuotta
- 11-15 vuotta
- Yli 15 vuotta

5. Osaamisala, jolla toimin (Voit valita useampia vaihtoehtoja tarvittaessa) *

Autoalan perustutkinto

- Autokorinkorjauksen osaamisala
- Automaalauksen osaamisala
- Automyynnin osaamisala
- Autotekniikan osaamisala
- Moottorikäyttöisten pienkoneiden korjauksen osaamisala
- Varaosamyynnin osaamisala

Ajoneuvoalan ammattitutkinto

- Myynnin ja asiakaspalvelun osaamisala
- Vauriokorjauksen osaamisala
- Korjaamopalvelun osaamisala
- Rengaspalvelun osaamisala
- Työnjohdon osaamisala

Ajoneuvoalan erikoisammattitutkinto

- Korjaamopalvelun osaamisala

- Vauriokorjauksen osaamisala
- Myynnin- ja asiakaspalvelun osaamisala
- Ajoneuvoalan esimiestyön osaamisala

6. Autoalan opettajien määrä oppilaitoksessa *

- 0-5
- 6-10
- 11-15
- 16-20
- 21-30
- 31-40

7. Autoalan ohjaajien määrä oppilaitoksessa *

- Ei yhtään
- 1-2
- 3-4
- Yli 4

8. Toimenkuvani oppilaitoksessa (Voi valita useamman vaihtoehdon tarvittaessa) *

- Ammatillinen ohjaaja
- Tuntiopettaja
- Opettaja
- Lehtori
- Koulutussuunnittelija
- Koulutuspäällikkö
- Tiimivastaava
- Opettajatiimin jäsen
- Osallistun rekrytointiprosessiin

Jokin muu, mikä? _____

9. Työsuhteeni on *

- toistaiseksi voimassa oleva
- määräaikainen
- ehdollinen

10. Työkokemukseni autoalan opettajana, ohjaajana tai vastaavana *

- 0-3 vuotta
- 4-6 vuotta
- 7-10 vuotta
- 11-15 vuotta
- Yli 15 vuotta

11. Oletko opettajana toimimisen aikana suorittanut pätevöittävät opinnot? *

- Kyllä olen suorittanut. Mitä opintoja? _____
- En ole suorittanut

12. Toimitko nykyisessä pääasiallisessa työtehtävässäsi ammatillisten opettajien esihenkilönä? *

- Kyllä
- En

13. Osallistutko rekryointeihin? *

- Kyllä
- En

14. Oletteko rekrytoineet uusia opettajia viimeisen kahden vuoden aikana? *

Kyllä

Ei

15. Oletteko saaneet rekrytoitua kelpoisuusasetuksen 14.12.1998/986 täyttäviä henkilöitä viimeisen kahden vuoden aikana? *

Kyllä

Hakijoiden joukossa ei ole ollut kelpoisuusvaatimuksen täyttäviä henkilöitä

16. Oletteko joutuneet palkkaamaan epäkelpoisia henkilöitä, koska päteviä ei ole saatavilla? *

Kyllä

Emme

17. Jos vastasit kyllä edelliseen kysymykseen, niin mitä hakijoilta on puuttunut? (Voi valita useamman vaihtoehdon tarvittaessa) *

Opetustehtävän hoitamisen kannalta soveltuva korkeakoulututkinto

Opetustehtävän hoitamisen kannalta soveltuva erikoisammattitutkinto

Käytännön alan työkokemus työtehtävän hoitamiseen lähinnä vastaavissa tehtävissä

Ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot

18. Mikä on tulevaisuuden oletettu tarve rekrytoida opetushenkilöstöä autoalalle? *

0-2 vuoden sisällä

2-4 vuoden sisällä

4-6 vuoden sisällä

Ei ole rekryointitarvetta tulevaisuudessa.

19. Monenko henkilön mahdollinen rekryointitarve teillä tulee olemaan lähitulevaisuudessa? *

- 1-2
- 2-4
- 4-6
- Yli 6

20. Koetko tarvetta helpottaa autoalan ammattilaisten siirtymistä esim. korjaamoilta ammatillisiksi opettajiksi tai ohjaajiksi? *

- Kyllä
- Ei

21. Minkälaisia haasteita olette kokeneet opettajien tai ohjaajien rekryoinnissa?

22. Muuta asiaan liittyvää, esim. kehitysehdotuksia?

23. Vastaajan ikä? *

- 20-29 v
- 30-39 v
- 40-49 v

- 50-59 v
- yli 60 v

24. Sukupuoli? *

- Mies
- Nainen
- Muu?
- En halua kertoa

Puhelinhaastattelun kysymyksiä oppilaitosten rekrytoinneista vastaaville

1. Oletteko rekrytoineet opetushenkilöstöä viimeisen 1–3 vuoden aikana?
2. Oletteko saaneet paljon hakemuksia silloin?
3. Onko ollut kelpoisia hakijoita, kuinka paljon?
4. Onko rekryointitarvetta nyt tai tulevaisuudessa?
5. Onko mielestäsi tarvetta helpottaa siirtymistä työelämästä opettajaksi? Jos on, niin miksi?
6. Tuleeko mieleesi jotain opettajien rekryointiin liittyvää asiaa, jota en tässä ole kysynyt?

Työpaikkailmoituksia

Lehtori, autoala, Satakunnan koulutuskuntayhtymä, Kokemäki

Kuvaus

Tiedot

Kartta

Sataedu hakee palvelukseensa autoalan lehtoria vakituiseen virkasuhteeseen 1.8.2022 alkaen.

Lehtorin työ koostuu pääosin auton huoltamisen sekä auton vianhaun ja korjaamisen sisällöistä, mukaan lukien työmenetelmien, -välineiden sekä auton kokonaisrakenteen tunteminen. Oppimistapamme on tekemällä oppiminen ja perustuu laajasti työsalissa tehtäviin asiakas- ja harjoitustöihin, joissa opitaan myös asiakaspalvelun sekä yrittäjyyden taitoja. Opetustehtäviin sisältyy myös toimintaa digitaalisissa ympäristöissä, matemaattis- luonnontieteelliset aineet sekä englanninkielisten materiaalien käyttö.

Tämän viran opetustehtävä edellyttää erityisen vahvaa käytännön ammattitaitoa. Satakunnan koulutuskuntayhtymä poikkeaa kelpoisuutena soveltuvaa korkeakoulututkintoa vaadittavasta kohdasta. Virkaan valittavalla on oltava opetustehtävään soveltuva erikoisammattitutkinto tai ammattitutkinto. Muilta osin noudatetaan ammatillisen koulutuksen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 1150/2017 mukaista kelpoisuutta.

Toiminta-alueemme yritysten tuntemus, kyky toimia erilaisten ihmisten kanssa ohjaustyössä sekä valmius niin itsensä kuin toimintatapojen kehittämiseen nopeasti muuttuvalla alalla katsotaan eduksi.

Tarjoamme monipuolisen työn ja hyvän työyhteisön, ePassin liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedun sekä monipuolista työhyvinvointitoimintaa.

Työn ensisijainen suorittamispaikka on Kokemäki.

Tehtävän täytössä noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa. Virkaan valitun tulee käydä työhöntulotarkastuksessa työterveyshuollossa 4 kuukauden kuluessa virkasuhteen alkamisesta ja toimittaa lausunto työhöntulotarkastuksesta sekä esittää lain 14.6.2002/504 mukainen rikosrekisteriote ennen virantoimituksen alkamista.

Lähde: TE-palvelujen asiakastietojärjestelmä 11.4.2022 10:46:24

Lehtori, ajoneuvoala, Helsingin kaupunki, Helsinki

Haemme ajoneuvoalan lehtoria Stadin ammatti- ja aikuisopistoon vakinaiseen virkasuhteeseen!

Tehtäviin kuuluu ajoneuvoalan perustutkinnon pakollisten ja valinnaisten tutkinnon osien opettaminen. Arvostamme hyviä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja sekä kykyä yksilöllistää opiskelijoiden opiskelua myös modernia opetusteknologiaa hyödyntäen. Tehtävässä menestymistä tukee kokemus ohjaavasta ja valmentavasta opettajuudesta ja työotteesta.

Hakuajan päätyttyä osa hakijoista kutsutaan Teams-ryhmähaastatteluun 25.4.2022 klo 12-14 ja 26.4.2022 klo 12-16.

Kelpoisuusehto:

Kelpoisuusehdot ja kielitaitovaatimus määräytyvät opetustoimen kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 986/1998 (muutettu 1150/2017) ammatillisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuuden 13 §:n ja 17 §:n säännösten mukaan. Kelpoisiksi luetaan soveltuvan erikoisammattitutkinnon suorittaneet jotka täyttävät 13 § vaatimukset.

Vaadittava opettajakelpoisuus; tutkinto, opetettavat aineet (opintopisteet/opintoviikot) sekä pedagogiset opinnot tulee selvittää mahdollisimman yksityiskohtaisesti. Kelpoisuus tulee saavuttaa ennen hakuajan päättymistä.

Hakijan on lääkärintodistuksella osoitettava olevansa terveydentilaltaan sopiva virkaan, mikäli tulee valituksi.

Virkasuhteeseen otettavan tulee toimittaa itseään koskeva lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) tarkoittama rikosrekisteriote.

Luemme eduksi kokemuksen autoalan ammatinopetuksesta ja tiimityöstä. Luemme eduksi myös viimeaikaisen jälkimarkkinoinnin korjaamotoiminnan tuntemuksen, autokorjaamon toiminnanohjausjärjestelmän (AutoMaster) tuntemuksen sekä vikadiagnoosiosaamisen viimeaikaisessa teknologiassa.

Yhteystiedot	koulutuspäällikkö Evita Husu 09 310 80178
Työpaikan osoite	Ilkantie 3, 00320 HELSINKI
Palkkaus	OVTES
Työ alkaa	01.08.2022, 1.8.2022 tai sopimuksen mukaan
Työaika	kokoaikatyö
Työn kesto	yli 12 kuukautta
Haku päättyy	19.04.2022 klo 15:00
Jätä hakemus	https://www.hel.fi/rekry/fi/avoimet-tyopaikat/rekry-ilmoitus-V31?id=KASKO-03-98-22

TE-palvelut

tjänster | services

Tuntiopettaja, autoala / Tredu Hervanta, Tampereen kaupunki, Tampere

Ammatillista etumatkaa - Rohkee, Retee ja Reilu Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto Tredu on Suomen toiseksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Tredu toimii kahdeksan kunnan alueella Pirkanmaalla, palveluita tarjotaan valtakunnallisesti. Tredussa opiskelee vuosittain noin 17 000 nuorta tai aikuista. Henkilöstöä on noin tuhat. Tredu palvelee yrityksiä henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Tredu tarjoaa yrityksille mm. täydennyskoulutusta, osaavia työntekijöitä ja opiskelijoita oppisopimuksella ja koulutusopimuksella. Ammatilliseen koulutukseen hakeudutaan sekä jatkuvan haun, että yhteishaun kautta.

Haemme päätoimista autoalan tuntiopettajaa määräaikaiseen virkaan ajalle 1.8.2022-31.7.2023.

Tehtävään kuuluu autoalan ammatillisten aineiden opettaminen Ajokinkujan toimipisteessä työsalisympäristössä, sekä hyödyntäen muita opetusympäristöjä. Opetustehtävä kohdistuu ajoneuvotekniikan (automekaanikko) osaamisalan ammatillisiin kokonaisuuksiin ja sisältää työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjauksen, sekä näyttöjen suunnittelun, ohjauksen ja arvioinnin.

Kelpoisuusehdot määräytyvät kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 986/1998 13§:n ja siihen tehdyn muutoksen 1150/2017 mukaisesti. Edellytämme lisäksi B-luokan ajokorttia.

Katsomme eduksi alan työtehtävissä hankitun ajoneuvoasennuksen monipuolisen osaamisen, alan kehityssuuntien tuntemuksen sekä muun käytännön työkokemuksen erilaisista autokorjaamoympäristöistä. Katsomme myös eduksi kokemuksen opetustyöstä aikuisten opiskelijoiden parissa ja maksupalvelutoiminnan tuottamisen opetusympäristössä.

Arvostamme kattavia ATK-taitoja sekä Moodle- ja Wilma-ohjelmistojen käyttökokemusta. Haastattelutilaisuuteen liittyy tarvittaessa työnäyte oppilaitoksen opetusympäristössä.

Virkaan valitun tulee esittää ennen viran vastaanottamista rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentin mukainen rikostaustaote.

Pyydämme, että merkitset hakemukseesi kelpoisuutesi ja liität kopiot kelpoisuuden osoittavista tutkintotodistuksista sähköiseen hakemukseen Kuntarekryyn. Alkuperäiset todistukset katsotaan mahdollisessa haastattelussa.

Lisätietoa tehtävästä antavat tuntiopettaja Erkka Javanainen, puh. 040 130 6763 ja koulutuspäällikkö Ilkka Hakala, puh. 040 843 9134. Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@tampere.fi.

Hakuaika päättyy 23.5.2022.

Tehtävää haetaan Kuntarekryssä Hae työpaikkaa -painikkeesta. Ohjeita hakemiseen löydät <https://www.tampere.fi/tyo-ja-yrittaminen/meille-toihin.html>.

Sähköisten hakemusten tulee olla perillä klo 23.59 ja postitse saapuvien hakemusten klo 15.00 mennessä. Myöhässä saapuneita hakemuksia ei voida ottaa haussa huomioon.

Lisätietoa hakemisesta saat Monetra Pirkanmaan rekrytointipalveluista puh. 040 806 3184, rekrytointi.pirkanmaa@monetra.fi.

Tuntiopettaja (pt), raskaan kaluston huolto, Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä, Laukaa

Haemme Gradia Jyväskylän autoalalle päätoimista tuntiopettajaa, jonka opetusalueena on erityisesti raskaan kaluston huolto ja korjaus. Tehtävä täytetään toistaiseksi 1.8.2022 alkaen.

Gradia Jyväskylän autoala järjestää monipuolista opetusta ajoneuvoasennuksessa, autokorikorjauksessa ja automaalauksessa. Vahvistamme raskaan ajoneuvokaluston ja raskaiden työkonoiden huollon ja korjaustyön opetustamme. Käyttöömme valmistuu uusi raskaan kaluston opetuskorjaamo Lievestuoreen toimipisteeseen ja sen myötä lisäämme koulustarjontaa entisestään työelämän tarpeisiin, sekä laajennamme asentajien osaamista kattamaan ajoneuvojen lisäksi myös maarakennuskoneet, traktorit ja muut työkonet. Tähän lisääntyvään raskaan kaluston asentajakoulutukseen haemme nyt opettajaa.

Edellytämme hakijalta

- monipuolista ja ajantasaista osaamista sekä vahvaa käytännön työkokemusta raskaan ajoneuvokaluston tai raskaiden työkonoiden huolto- ja korjaustehtävistä
- hyviä yhteistyö-, vuorovaikutus- ja tiimityötaitoja
- kykyä ohjata ja innostaa erilaisia oppijoita
- joustavuutta muutostilanteissa ja halua uusien asioiden oppimiseen
- valmiutta työn ja oman osaamisen kehittämiseen.

Arvostamme:

- toisen asteen koulutuksen opetuskokemusta sekä nuorille että aikuisille
- vahvaa opetusteknologian ja verkkopedagogiikan osaamista
- kokemusta raskaan kaluston korjaamoiden työnjohtotehtävistä
- yrittäjyyteen liittyvää kokemusta ja osaamista
- hyviä työelämäverkostoja Keski-Suomen alueella.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on asetuksen (986/1998) 13 §:n mukainen kelpoisuus. Koulutuksen järjestäjä edellyttää tehtävässä erityisen vahvaa käytännön ammattitaitoa, joten kelpoiseksi henkilöksi katsotaan yleisen kelpoisuusasetuksen lisäksi myös hakija, joka on suorittanut ajoneuvoalan erikoisammattitutkinnon korjaamopalvelun osaamisalan (tai tätä osaamisalaa vastaavan aiemman erikoisammattitutkinnon), ja jolla on vähintään viisi vuotta alakohtaista työkokemusta. Kelpoisuusehtojen muutoin täytyessä on kuitenkin mahdollista tulla valituksi myös ehdollisesti siten, että sitoutuu suorittamaan kelpoisuuteen vaadittavat opettajan pedagogiset opinnot työn ohessa kolmen vuoden kuluessa tehtävän aloittamisesta.

Palvelussuhteen ehdot määräytyvät Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti (OVTES, osio C). Tehtävässä on kuuden (6) kuukauden koeaika. Valitun on ennen tehtävän vastaanottamista esitettävä lain 504/2002 mukainen lasten kanssa työskentelevän rikostaustan selvittämiseksi tarpeellinen rikosrekisteriote, joka ei saa olla kuutta (6) kuukautta vanhempi. Valitun tulee palvelussuhteen alkaessa 30 päivän sisällä toimittaa lääkärintodistus terveydentilastaan.

Tehtävää hakeneiden joukosta voidaan täyttää myös lukuvuonna 2022 - 23 mahdollisesti tarvittavia määräaikaista sijaisuuksia. Tähän kysytään hakijoilta erikseen suostumus sähköisessä

Opettaja Autotekniikka, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä, Espoo

Omnia hakee autotekniikan opettajaa ajalle 1.8.2022 - 31.7.2023.

Tehtävään sisältyy ajoneuvotekniikan osaamisalan opettajan tehtävät. Työtehtävän painopiste on opetuskorjaamossa olevien käytännön tehtävien opetuksessa ja ohjaamisessa.

Tehtävään edellytyksenä on soveltuva tutkinto (esim. autoinsinööri tai autoteknikkoteknikko sekä ammatillisen opettajan pedagoginen kelpoisuus. Autoalan erikoisammattitutinnon suorittaneet huomioidaan kelpoisina hakijoina. Ei kelpoiset hakijat otetaan myös huomioon haussa.

Kelpoisuusehdot on määritelty asetuksessa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista A986/1998.

Lisäksi edellytetään vähintään viiden vuoden kokemusta automekaanikon tai vastaavasta tehtävästä ja ajokorttia B-luokka.

Eduksi luetaan aikaisempi autoalan ohjaajan tai opettajan kokemus sekä työpaikkaohjaajana toimiminen.

Palvelussuhteessa sovelletaan koeaikaa.

Tehtävään valitun on esitettävä lain 504/2002 mukainen rikostaustaustaote.

Omniaan opettajana voit aina kehittää omaa työtäsi. Opettajuuteen ensi kertaa astuville tarjoamme pedapolun, jolla voit vahvistaa opetus- ja ohjaustaitojasi.

Omnia panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen tarjoamalla monenlaisia liikuntamahdollisuuksia, mm. omien kuntosalien käyttö ja uintimahdollisuus Espoon uimahalleissa. Lisäksi Omniassa on käytössä ePassi (liikunta,- kulttuuri,- hyvinvointi- ja työmatkaetu).

Yhteystiedot	koulutuspäällikkö Kenneth Nordström kenneth.nordstrom@omnia.fi p. 050 389 4105
Työpaikan osoite	Martinsillantie 10, 02770 ESPOO
Palkkaus	OVTES
Työ alkaa	1.8.2022 - 31.7.2023
Työaika	kokoaikatyö
Työn kesto	6 - 12 kk
Haku päättyy	22.05.2022 klo 15:00
Jätä hakemus	http://www.kuntarekry.fi/tyoavain/432222/fi_FI
Ilmoitus jätetty	25.04.2022
Ilmoitusnumero	11369654

Etsimme osaavaan joukkoomme Novidan Loimaan toimipaikkaan autoalan päätoimista tuntiopettajaa 3.8.2022 - 31.7.2023

Viran kelpoisuusehdot ja kielitaitovaatimukset määräytyvät opetustoimen henkilöstön kelpoisuudesta annetun asetuksen 986/1998 13§ ja 17§ koskevien säännösten mukaan sekä seuraavin muutoksin:

Asetus 1150/2017 13§ (Ammatillisten tutkinnon osien opettajan kelpoisuus) Asetus 1133/2003 17§ (Kielitaitovaatimukset ammatillisessa koulutuksessa)

Työtehtäviin kuuluvat autoalan opetus- ja ohjaustehtävät sekä niihin liittyvät kehittämistehtävät. Edellytämme tehtävään valittavalta vahvaa ammatillista osaamista autoalalta.

Eduksi luetaan kokemus korjaamoalan yritystoiminnasta ja alan paikallinen työelämäntuntemus. Lisäksi eduksi luetaan kyky tulla toimeen erilaisten opiskelijoiden kanssa sekä kykyä itsenäiseen työskentelyyn ja halukkuutta hanketyöskentelyyn sekä halu kehittää itseään ammatillisen opettajan työssä.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) edellyttää, että tehtävään otettavan henkilön on ennen viran/toimen vastaanottamista esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 505/2002 6§:n 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote.

Laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003) edellyttää, että tehtävään otettavan henkilön on ennen viran/toimen vastaanottamista esitettävä nähtäväksi lain 7§:n terveydentilaa koskeva selvitys.

Tehtävään sisältyy kuuden (6) kuukauden koeaika.

Lisätietoja:

koulutuspäällikkö Iiro Aaltonen puh. 044 090 1287

iiro.aaltonen@novida.fi

apulaisrehtori Jouko Tevasaari puh. 040 900 1282